

PREKUCNIK KONČNO PATENTIRAN

Sredi maja je vodstvo naše delovne organizacije pripravilo sprejem za naša sodelavca, avtorja izuma – Prekucnik za papirne zvitke – Alojza Šmida in soavtorja Slavka Ferleža. Vabljeni so bili tudi novinarji celjskih dopisništev dnevnih časopisov, Novega tednika in Radia Celje ter našega uredništva. Sprejema so se udeležili tudi predstavniki našega društva DIA-TI.

NOVOSTI NA PODROČJU PRIDOBIVANJA IN DELITVI DOHODKA V SR SLOVENIJI

Področje delitve dohodka, zlasti tisti del, ki zajema osebne dohodka in skupno porabo, je bilo v letošnjem letu izredno pogosta tema razprav in kritik. In to predvsem zaradi sprejetega interventnega zakona. Kot pa je bilo že večkrat navedeno, je potrebno upoštevati določila interventnega zakona le do uskladitve lastnih usmeritev vsake OZD z opredelitvami družbenega dogovora. Sprememba zakonodaje in problematika obvladovanja delitve dohodka je zahtevala tudi vsebinske spremembe obstoječih dogovorov. Družbeni dogovor v SRS je sicer že sprejet, vendar v trenut-

ku, ko pripravljamo članek, še niso sprejeti vsi ostali dokumenti (letne usmeritve, metodologija, izhodiščne vrednosti). Zato smo uporabili delovno gradivo, ki po vsej verjetnosti ne bo bistveno spremenjeno.

V REPRODUKCIJI IMAMO NOVE STROJE IN NAPRAVE

Ob uresničevanju naložbenih načrtov v tozdu Grafika smo ob koncu lanskega leta v obratu Reprodukcijske dobili nov fotostavni sistem za izdelavo fotostavka, stroj za izdelavo barvnih izvlečkov Scanner Hell – Chromograph 399 ER, napravo za izdelavo fotopolimernih kopij barvnih izvlečkov »CROMALIN« in stroj za razvijanje filmov.

Tokrat predstavljamo fotostavni sistem za izdelavo fotostavka.

MLADI O SEBI

Mladi v naši delovni organizaciji so, kot sicer verjetno že veste, kar aktivni pri delu osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine Slovenije. V Aeru mladi delajo v osnovnih organizacijah ZSMS v tozdi in v delovni skupnosti skupne službe. Tokrat vam predstavljamo tri predsednice osnovnih organizacij ZSMS: Mileno Krizman iz Delovne skupnosti skupnih služb, Vikico Žgank iz tozda Kemija Celje in Sašo Rode iz tozda Grafika.

Z njimi smo se pogovarjali o delu mladih v osnovnih organizacijah in o njihovih načrtih v prihodnjem obdobju.

GLASILO KEMIČNE, GRAFIČNE
IN PAPIRNE INDUSTRIJE CELJE

CELJE, JUNIJ, 1987

LETNIK XXVI – številka 4

časopisni svet

karmen dovč, peter drofenik, željko
hrastovec, alenka kolar, ivanka kalan,
božena kosu, zoran markovič, tomaž pečnik,
vera radič, marko ramšak, dora rovere,
srečko vavričuk

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

danilo herman

uredila

dora rovere

oblikovanje naslovne strani

grega švab

tisk

aero, tozd grafika
za tiskarno drago vračun
naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor
aero – celje, kocenova 4
po mnenju republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo,
št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka
od prometa proizvodov
glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.400 izvodov

Novosti na področju pridobivanja in delitvi dohodka v SR Sloveniji

Področje delitve dohodka, zlasti tisti del, ki zajema osebne dohodke in skupno porabo, je bilo v letošnjem letu izredno pogosta tema razprav in kritik. In to predvsem zaradi sprejete interventnega zakona. Kot pa je bilo že večkrat navedeno, je potrebno upoštevati določila interventnega zakona le do uskladitve lastnih usmeritev vsake OZD z opredelitvami družbenega dogovora. Sprememba zakonodaje in problematika obvladovanja delitve dohodka je zahtevala tudi vsebinske spremembe obstoječih dogovorov. Družbeni dogovor v SRS je sicer že sprejet, vendar v trenutku, ko pripravljamo članek, še niso sprejeti vsi ostali dokumenti (letne usmeritve, metodologija, izhodiščne vrednosti). Zato smo uporabili delovno gradivo, ki po vsej verjetnosti ne bo bistveno spremenjeno.

Splošno o družbenem usmerjanju delitve dohodka

Že dalj časa se v naši družbi srečujemo s problemom usmerjanja delitve dohodka, in to predvsem na sredstva za osebno porabo (OD in SSP) ter na sredstva za akumulacijo. Osnovni pristop, ki ga želimo realizirati je *posredno usmerjanje*, kjer z ukrepi ekonomske politike ustvarimo takšne splošne razmere gospodarjenja, ki zagotavljajo, da bodo delavci s tem, ko uresničujejo svoje lastne cilje, sočasno zadovoljevali tudi družbene interese. Ob tem so postavljeni cilji, ki jih želimo doseči, predvsem:

- motivirati učinkovitost individualnega in skupnega dela
- zagotoviti optimalno delitev dohodka, predvsem na del za osebno in skupno porabo ter na del za akumulacijo
- preprečiti družbeno nesprejemljive razlike v osebnih dohodkih med delavci, ki ne izhajajo iz dela in rezultatov dela.

Žal pa moramo ugotoviti, da ciljev usmerjanja delitve, kljub vedno novim pristopom (tudi z administrativnimi posegi), ne uresničujemo zadovoljivo.

Motiviranost je neučinkovita, družbena produktivnost včasih celo pada, premajhna je akumulativnost in zato stoji v možnosti razvoja, inflacija narašča, pojavljajo se nenormalno velike socialne razlike, ki največkrat v ničemer niso pogojene z razlikami v delu in rezultatih dela. Za takšno stanje je vrsta razlogov, pomanjkljivosti dosedanjih poskusov pa bi lahko opredelili z naslednjimi:

- posredno usmerjanje družbene delitve, ki se je izvajalo prek ekonomskega sistema, je bilo neustrezno
- prav tako so bili ekonomski instrumenti, merila in kriteriji, neustrezni
- tudi organiziranost družbenega usmerjanja delitve, predvsem kaj, kako, s kakšnimi pristopi usmerjamo delitev, ni zagotavljala izpolnjevanja ciljev.

Tako so pogosti neposredni - administrativni posegi in spreminjanje načini usmerjanja vnašali nemir, že tako neusklajena razmerja delitve pa so se že bolj rušila.

Posledice takšnega stanja čutimo tudi v letošnjem letu. Sprejeti interventni zakoni v mesecu februarju in njihove dopolnitve v mesecu marcu temeljijo na zatečenem stanju zadnjega kvartala lanskega leta. Verjetno pa pričakovanega, podobno kot v preteklosti, z njimi ne bomo dosegli. Pomanjkljivosti sicer poznamo že nekaj časa, koreniteje pa jih poizkušamo razreševati v letošnjem letu. Z že uvedenimi in predvidenimi spremembami poizkušamo dograditi ekonomske instrumente za posredno družbeno usmerjanje. Pri tem lahko izpostavimo spremembe v obračunskem sistemu, politiko obrestnih mer, davčno politiko, pa tudi proračunsko potrošnjo v najširšem smislu, ki zajema vso splošno in skupno porabo. Ocene, ali bodo spremembe dovolj učinkovite, v tem trenutku ne moremo podati. Vsekakor pa tudi spremembe in dopolnitve družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji, usmeritve za leto 1987 in metodologija izvajanja dogovora in usmeritev prinašajo vrsto sprememb.

Vsebinske opredelitve družbenega dogovora in njegovih usmeritev - za leto 1987

Osnovno izhodišče, ki so ga pravljalki sprememb in dopolnitev družbenega dogovora želeli doseči je bilo - prek usmerjevalnih instrumentov doseči delitev, ki bo v večji meri spodbujala splošno učinkovitost dela

in gospodarjenja s sredstvi, ob načelu **USPEŠNEJŠI NAJ IMA TUDI VIŠJE OSEBNE DOHODKE** in obratno.

Že v fazi priprave pa je prišlo do mnogokrat izpostavljenih dilem - kako izmeriti uspešnost. Družbeni dogovor, ki usmerja razporejanje dohodka na ravni SFRJ, upošteva poleg ostalih primerjav naslednje kazalce: dohodek na delavca, dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi, bruto osebni dohodek na delavca in stopnjo akumulativnosti. Tudi družbeni dogovor, sprejet v SRS, upošteva navedene kazalnike za opredeljevanje pravil pri planiranju in razporejanju dohodka in čistega dohodka. Prinaša pa novosti. Kot osnova za presojo družbene primernosti razporejanja dohodka in delitev čistega dohodka se uporablja *enotna mera uspešnosti (m)*. Ob tem se za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo upoštevajo izhodiščne vrednosti (za OD, SSP in akumulacijsko stopnjo) ter dosežena raven uspešnosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Izhodiščne vrednosti in na njih temelječa primerjava se opredeljujejo po dejavnostih oziroma podskupinah dejavnosti na osnovi preteklih šestletnih gibanj. Princip, ki je vključen v presojo, je naslednji: ob normalni uspešnosti ($m=1$) lahko temeljna organizacija razporedi normalne osebne dohodke in SSP ob doseženi normalni akumulacijski stopnji. Za odstopanja ravni uspešnosti tozgov, glede na dejavnost v pozitivno oziroma negativno smer in ugotavljanje iz nje izhajajočo družbeno primereno raven OD in SSP (u), postavljena posebna lestvica. Upoštevano pa je predhodno navedeno izhodišče, ki pomeni: *organizacije združenega dela, ki dosega nadpovprečno raven uspešnosti glede na dejavnost, lahko pri razporejanju dohodka in čistega dohodka oblikujejo nadpovprečna sredstva za bruto OD in skupno porabo na delavca glede na dejavnost in obratno.*

Tehnika izračuna ravni uspešnosti zahteva primerjavo doseženega čistega dohodka (povečanega za obresti) s seštevkom:

- povprečnih bruto OD na delavca v gospodarstvu SRS, korigiranim s faktorjem odstopanja povprečnih OD v panogi in tozdu pomnoženih s številom delavcev v tozdu.

- povprečne višine sklada SSP na delavca v gospodarstvu SRS, pomnoženim s številom delavcev v tozdu

- akumulacijske stopnje dejavnosti, pomnožene s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi tozda.

Skladno z določili republiške resolucije za leto 1987 je možno dodatno povečanje OD in SSP pri tistih OZD,

ki imajo pozitivni neto devizni učinek pri menjavi s konvertibilnim tržiščem.

V primeru, da je bilo s prvim periodičnim obračunom za leto 1987 razporejenih preveč sredstev za OD in SSP, glede na družbeno primeren obseg, je potrebno doseči uskladitev do 30. 9. 1987.

Skladno z določili zakona o celotnem prihodu se OD deli na dva dela in sicer na:

- bruto osebne dohodke iz naslova živega dela in

- bruto osebne dohodke iz naslova upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi (minulo delo).

Tudi pri opredeljevanju razmerij med bruto osebnimi dohodki, iz naslova živega in minulega dela, je postavljena posebna lestvica (od 0 do 15 %), kot minimum, ki ga je potrebno upoštevati. Mesečne akontacije osebnih dohodkov se določajo kot OD iz naslova živega dela na podlagi načrtovane uspešnosti poslovanja in dosežene uspešnosti v preteklem obračunskem obdobju, seveda ob upoštevanju že navedenih pravil. Dokončno oblikovan del osebnega dohodka za tekoče delo, in posebej ugotovljen del osebnega dohodka po minulem delu, pa se

ugotavlja na podlagi uspešnosti poslovanja ob periodičnih in zaključnem računu.

Podobno kot v preteklosti, je tudi po novem družbenem dogovoru možno usklajevanje ravni sredstev za OD in skupno porabo v okviru delovne organizacije. Pri tem je potrebno izhajati iz družbeno primerne obsega vsake temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti skupnih služb. Z opredelitvami v družbenem dogovoru se spreminja tudi vloga samoupravnih sporazumov dejavnosti. Glede razporejanja dohodka in čistega dohodka se sicer lahko v okviru dejavnosti opredeljujejo specifične, vendar so osnova in limit presojanja družbene smotnosti le kriteriji družbenega dogovora in letne usmeritve. Tako je njihova vloga pri opredeljevanju razporejanja dohodka in čistega dohodka minimalna, ostaja pa pri opredeljevanju skupnih osnov in meril za delitev sredstev za OD in SSP. Komisije samoupravnih sporazumov dejavnosti ob periodičnih obračunih in zaključnem računu tudi spremljajo in ocenjujejo razporejanje dohodka v dejavnosti. Prav tako se v občinah in posebnih družbenopolitičnih skupnostih oblikujejo odbori za spreminjanje izvajanja tega dogovora in po potrebi se predlagajo ukrepi.

Potrebne aktivnosti v organizacijah združenega dela

Prva aktivnost, ki jo moramo izvesti, je uskladitev planskih dokumentov z dogovorom in njegovimi usmeritvami, kar bo možno po objavi usmeritev in izhodiščnih vrednosti po dejavnostih. Ta aktivnost je tudi osnova za pridobitev pozitivnega mnenja občinskega koordinacijskega odbora in s tem možnost uporabe določil dogovora pri opredeljevanju mesečnih akontacij OD. V tem primeru ne bo več potrebno upoštevati določil interventnega zakona. Za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela pa bo potrebna še usklajenost samoupravnih aktov, ki urejajo delitev osebnih dohodkov.

Vendar je to le tehnični del razreševanja problematike delitve. Bistveno pri vsem je, kakšni so, oziroma kakšni bodo doseženi rezultati našega lastnega poslovanja. Nadaljevanje v zadnjem času prisotnega zaostajanja rezultatov gospodarjenja v nekaterih tozidih za povprečji v dejavnostih, bi lahko imelo bistvene in neposredne negativne vplive. Ostaja pa ugotovitev da te naše uspešnejše poslovanje omogoča uspešnejši razvoj in boljši življenjski standard delavcev.

Poslovno informacijski sektor

NAŠE AKTUALNE TEME

V reprodukciji imamo nove stroje in naprave

Ob uresničevanju naložbenih načrtov v tozdu Grafika smo ob koncu lanskega leta v obratu Reprodukcijske dobili nov fotostavni sistem za izdelavo fotostavka, stroj za izdelavo barvnih izvlečkov Scanner Hell - Chromog-

raph 399 ER, napravo za izdelavo fotopolimernih kopij barvnih izvlečkov »CROMALIN« in stroj za razvijanje filmov.

Tokrat predstavljamo fotostavni sistem za izdelavo fotostavka.

Omenjeni sistem je izdelek angleške firme XENOTRON. Nabavljen je kot nadomestilo za tehnološko že precej zastarelo opto - mehanično opremo FORM-O-TYPE. Uporabljali ga bomo predvsem za izdelavo tabelaričnega fotostavka, zlasti za neskončne obrazce. Za ta dela je posebej prilagojen, sestavljen pa je iz treh posameznih enot.

Vhodna enota XDT je namenjena samo za stavljenje besedila in jo uporabljamo za vnos večjih tekstov. Na njej se stavi v enotni pisavi. Besedilo je zapisano na disketi, iz katere se potem prenaša v enoto za oblikovanje in gradnjo stavka XVC-3.

Enota XVC-3 je opremljena z močnim računalnikom, terminalom in pomnilnikom z zmogljivostjo 40 MB. Podatki so lahko v Didotovem ali colskem merskem sistemu. Na tej enoti se elektronsko rišejo linije, tabele in gradi stavke. Besedilo, ki se prenaša z disketo iz XDT enote, ali pa se stavi na

lastnem modulu, se v posebnem modulu za oblikovanje po želji spreminja v dokončno obliko. Osnovno pisavo se lahko pretvori v katerokoli od približno 35 vrst, ki so digitalizirane v programu. Vsaka posamezna pisava se lahko elektronsko spreminja po velikosti in širini; lahko pa se ji določi tudi naklonski kot. Velikost se lahko brezstopenjsko spreminja od 3 do 300 Didotovih enot v stopnjah po 0,1 pike. Med stavljenjem se lahko vse pisave med seboj mešajo po želji naročnika, oblikovalca.

Posamezni znaki, besedila, liki ali celotni sestavek se po želji lahko izdelajo v pozitivni ali negativni obliki. V stavek se lahko sproti vstavlja tudi rastrske ploskve. Na razpolago je skupno 81 variant rastrskih ploskev. Stavek se lahko elektronsko razstavi na posamezne barvne izvlečke in možna je tudi delitev na devet barv.

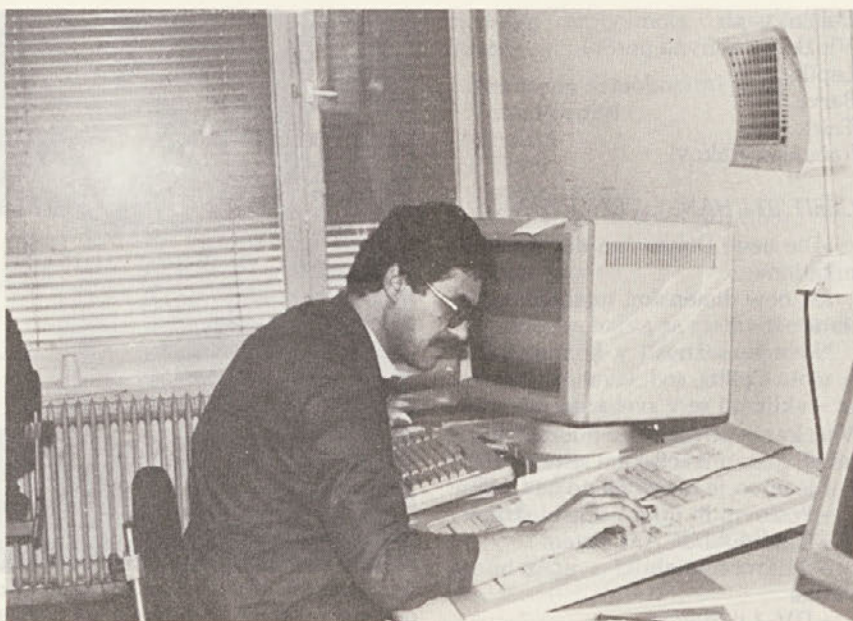
Dokončno oblikovan stavek se nato pošlje v osvetljevalno enoto. Ta ima lastni računalnik in lasersko napravo za osvetljevanje stavka na film ali fotopapir. Računalnik preračunava zahtevane vrednosti postavljenih pisav in linij ter krmili osvetljevalno napravo. Ima pomnilnik z zmogljivostjo

40 MB, kjer se hranijo dela, ki čakajo, da pridejo na vrsto za osvetljevanje, ali pa so že osvetljena. Enota ima tudi terminal s tastaturo, prek katere postavljamo ukaze za njeno delovanje in upravljanje z arhiviranim gradivom.

Na osvetljevalno enoto se lahko priključijo štiri vhodne enote in celotni fotostavni sistem se lahko po potrebi dograjuje. Proizvajalec ima v svojem programu specialno enoto ART – MASTER za sprejem in elektronsko obdelavo ter korigiranje zaščitnih znakov, ki se jih lahko nato, enako kot pisave in linije, sproti vgrajuje v stavek na enoti XVC-3.

Ta, na kratko opisani fotostavni sistem, ima veliko prednosti pred dosedanjim. Iz njega dobimo fotostavek izpopolnjen z okroglimi vogali, krogi, elipsami, polnimi ali rastriranimi ploskvami, negativno ali pozitivno pisavo, obrnjen stransko pravilno ali narobe in razdeljen na posamezne barvne izvlečke, če je predviden večbarvni tisk. Omenjena dela so se pri dosednji opremi dopolnjevala z ročnim delom v reprofotografiji, retuši in fotomontaži, vse to pa je predstavljalo dolgotrajno in zahtevno dodatno delo k fotostavku.

Fotostavcu tudi omogoča razmeroma hitro in enostavno uporabo celotnega tipografskega gradiva, ki je v programu ter vgrajevanje v stavek v

Delo z elektronsko miško na XVC-3

vseh potrebnih dimenzijah, brezstopensko – od minimalne do maksimalne velikosti formata, za katerega je sistem določen, to je 37,5 cm po širini in 52 cm po višini.

Seveda ima ta »enostavna uporaba« mnogo pasti. Računalniško krmiljen fotostavni sistem zahteva obilo novega znanja, ki so ga morali fotostavci

osvojiti v kratkem času uvajanja in ga bo treba v prihodnje še praktično izpopolniti do virtuoznosti. Pravi delovni učinek z novo opremo pa bo dosežen le, če bo novi tehnologiji stavljenja sledila tudi ustrezna tehnološka priprava in organizacija dela.

Konrad Orožim

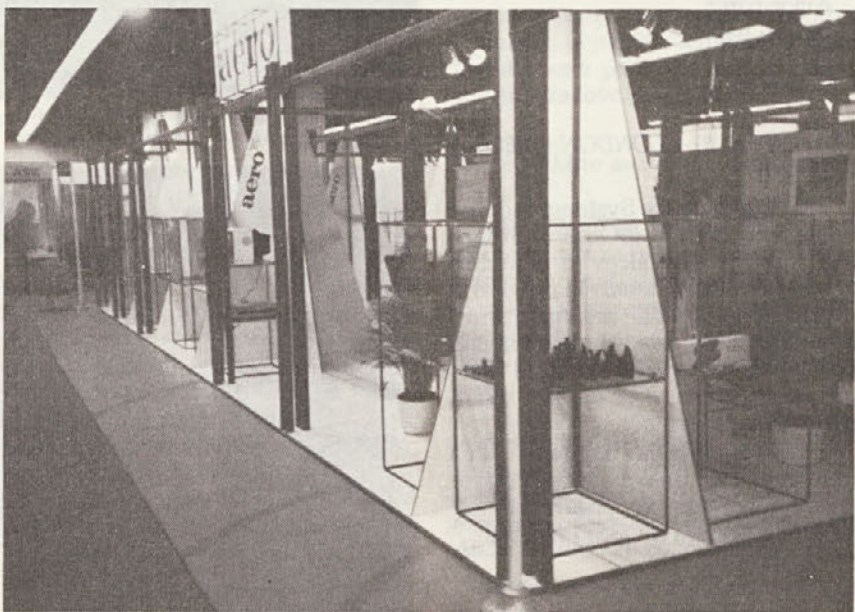
Razstavljali smo

CEBIT '87 – od 4. marca do 11. marca
STATINDEX '87 – od 7. marca do 11. marca

SICOB '87 – od 6. marca do 11. marca
LFM '87 – od 15. marca do 21. marca

Aero se je na začetku leta predstavil na štirih sejamskih prireditvah v svetovni ponudbi najpomembnejših; razstava sama je prav gotovo uspela, kvaliteta predstavitve je nesporna in deležna pohval širokega kroga oblikovalcev, razstavljalcev in organizatorjev, uspešnost zaključenih poslov pa je odvisna od nas vseh. (Ali smo res pripravljeni biti v družbi najpomembnejših? Verjetno ne, kako bi si sicer lahko razlagali, da najpomembnejših iz Aera ni bilo na teh »predstavah«?)

Razstavni program Hannover:
Pisalni trakovi
Indigo papir
Karbon papir
Matrice in barva za razmnoževanje

Na CeBitu je razstavljalo več kot 2.250 proizvajalcev iz več kot 35 držav; sejem pa si je pridobil sloves kot svetovni center za področje informatike in komunikacije

Samolepilni trakovi
Obrazci
Etikete
Aerocopy

Termo papirji
Jasnit
Koledarji
Amor papir

Darilni papir
Vložki za nalivna peresa
Lepila
Barve
Telex role
Računski trakovi

CEBIT '87 - HANNOVER ZR NEMČIJA

»Die neue Dimension der Kommunikation«

»A new dimension in communication«

Nove razsežnosti v komuniciranju tj. moto CeBita; sodelovanje pa pomeni – vključiti se v svetovno ponudbo. Vse, kar je povezano z informacijskimi ali komunikacijskimi sistemi, zlasti kar je novo, je razstavljeno na CeBitu:

- Poslovni in informacijski sistem
- CIM-CADJCAM sistem
- Mikroracionalniki z uporabnega vidika
- DV-? periferije
- Programi, poslovni posredovalno
- uporabniški sistem
- Pisarne – organizacijske tehnike
- Banke – varovalni sistem
- Telekomunikacije

RAZSTAVNI PROGRAM STATINDEX:

Pisalni trakovi
Karbon papir
Matrice
Telex role
Računski trakovi
Aerocopy samokopirni papir
Etikete
Vložki za nalivna peresa, lepila, radirke
Amor papir
Darilni papir
Barve
Koledarji

STATINDEX '87 - LONDON - VELIKA BRITANIJA

The British Office Systems and Stationery Federation (BOSSF = Britanska zveza proizvajalcev in ponudnikov pisarniških sistemov in pribora) je organizator specialne sejemске prireditve Statindex, namenjene izključno poslovnem. Za širšo javnost je to zaprt sejem. Aero se je na tem sejmu predstavil že drugič.

V času sejma je bila tudi redna letna konferenca Britanske zveze proizvajalcev in ponudnikov pisarniških sistemov in pribora (BOSSF) na teme:

- marketing
- finance
- cenovna politika.

V svetu je pač tako, da je vse podrejeno potrebam tržišča in dobičku proizvajalca oz. ponudnika. Proizvodnja ni nikoli sama sebi namen; donosnost pa je glavni cilj poslovanja. Kakšen je le-ta cilj v Aeru? Morda ne bi bilo napak, če bi se kdo kdaj udeležil

Na Statindex 87 je več kot 225 razstavljalcev razstavljalo približno 10.000 proizvodov, na 7.000 m². V primerjavi s CeBitom gre za povsem drugačno prireditev.

Ponovila se je situacija iz Hannovra, ko je poleg Aera, iz Jugoslavije razstavljala le še Iskra.

Naš razstavni prostor na sejmu Leipzig '87

podobnih seminarjev in konference, ki jih je v svetu kar nekaj.

SICOB '87 – PARIZ – FRANCIJA

SICOB strokovnjaki imenujejo tudi »mini« CeBit. Značilnost Francozov je pač, da želijo imeti »svoje« sejme za svoje firme. Razstavišče v Parizu slovi kot najsodobnejše v Evropi; verjetno pa tudi kot najlepše. Na 118.000 m² so se predstavili proizvajalci iz več kot 120 držav. Aero se je predstavil prvič, na površini 33 m².

Na sejmu smo se predstavili z naslednjo ponudbo:

Aerocopy samokopirni papir
Telex role
Računski trakovi
Pisalni trakovi

Etikete
Obrazci
Samolepilni trakovi
Barve
Koledarji
Karbon papir
Indigo papir
Matrice

SPOMLADANSKI SEJEM – LEIPZIG – VZHODNA NEMČIJA

Najpomembnejše sejemске prireditve Vzhodne Evrope so povezane s spomladanskim in jesenskim leipziškim sejmom. Ne glede na specifičnosti poslovanja z vzhodnoevropskimi državami vsi tisti, ki s temi državami poslujejo v pomembnejšem obsegu, razstavljajo tudi na omenjenih sejmih. Aero se je na sejmu predstavil z na-

slednjim programom, na površini 38 m²:

Aerocopy samokopirni papir
Termo papirji
Obrazci
Etikete
Pisalni trakovi
Samolepilni trakovi in pribor
Barve
Indigo papir
Karbon papir
Matrice in barva za razmnoževanje
Koledarji
Amor papir
Darilni papir
Vložki za nalivna peresa
Telex role
Računski trakovi
Lepila

Anita Brajković

Prekucnik končno patentiran

Sredi maja je vodstvo naše delovne organizacije pripravilo sprejem za naša sodelavca, avtorja izuma – Prekucnik za papirne zvitke – Alojza Šmida in soavtorja Slavka Ferleža. Vabljeni so bili tudi novinarji celjskih dopisništev dnevnih časopisov, Novoga tednika in Radia Celje ter našega uredništva.

Devet let po prijavi izuma, kar je v Jugoslaviji že običaj pri podeljevanju patentov, smo od Zveznega zavoda za patente iz Beograda v Aeru prejeli patentno listino za prekucnik za papirne zvitke.

Naša delovna organizacija je Zveznemu zavodu za patente posredovala še nekaj prijav patentov. Vendar bomo na potrditev le-teh morali počakati, saj tako kažejo izkušnje.

Kljub temu, da v Aeru zelo pozorno ocenjujejo poročila našega Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav in analize o naraščanju in upadanju števila inovacijskih predlogov, pa lahko zapišemo, da je inovativna dejavnost pri nas precej uspešna in razširjena. Od leta 1974, ko smo v Aeru pričeli natančneje spremljati množično inovativno dejavnost, prejme strokovna služba vsako leto od 100 do 120 inovacijskih predlogov. Do začetka maja je letos prispelo že 38 predlogov.

Lojzeta Šmida – prvega dobitnika patentne listine v Aeru – smo poprosili tudi za razgovor za naš časopis.

Tovariš Šmid, najprej bi vas radi vprašali, za kakšno napravo sploh gre?

– Prekucnik za papirne zvitke je enostavna in tudi dokaj poceni naprava. Z njo lahko papirne zvitke, težke tudi po štiristo kilogramov in več, predstavimo iz vodoravnega v navpični položaj in istočasno vložimo v kartonsko škatlo ali kakšno drugo embalažo. To delo smo prej opravljali ročno, oziroma z manjšimi dvigali, vendar so pri tem pogosto nastale poškodbe na papirnih zvitkih, posredno pa tudi precejšnja škoda. Z novo napravo precej prihranimo pri papirju in še čas delovne operacije je bistveno krajši. V obratu AC je že več prekucnikov vključenih v proizvodni proces.

Kdaj ste izum prijavili Zveznemu zavodu za patente v Beogradu?

– Izum smo prijavili Zveznemu zavodu za patente v Beogradu že leta 1978, vendar se je postopek zavlekel vse do letos. K prvotni prijavi smo morali, na zahtevo patentnega zavoda,

posredovati še več dodatnih podatkov o izumu, ker so se med tem spremenili tudi zakonski predpisi, ki urejajo to področje. Tako so se spremenili tudi postopki za izdajo patentnih listin.

Kaj vas je spodbudilo k razmišljanju o takšni napravi?

Problema sem se lotil predvsem zato, ker sem želel zmanjšati poškodbe pri prekladanju zvitkov AC papirja (samokopirnega papirja), ki je zelo občutljiv že na najmanjše udarce. O svoji zamisli sem se pogovoril s Slavkom Ferležem, ki je idejo tehnično obdelal in tako smo prišli do naprave, ki v splošno zadovoljstvo deluje že vrsto let.

Ali so kakšne možnosti za prodajo te naprave?

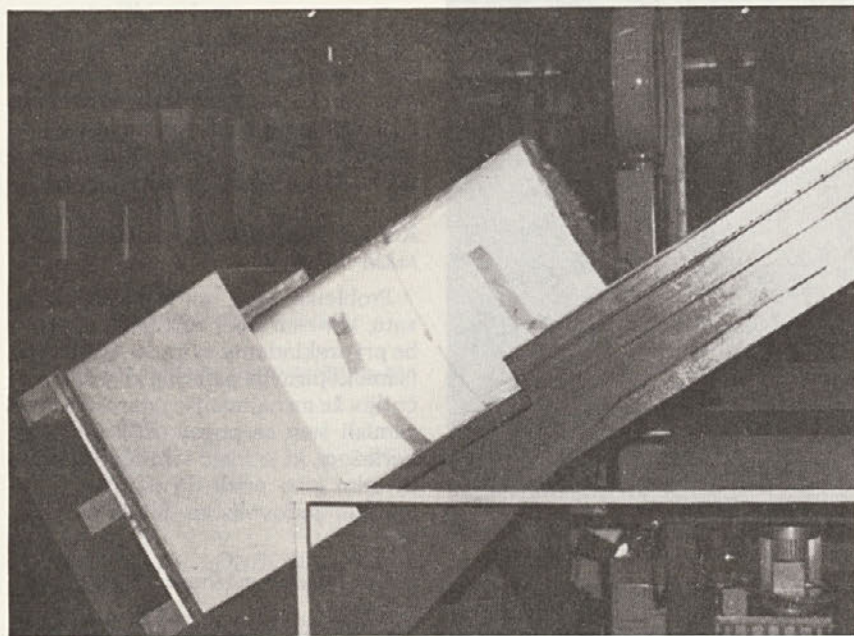
Prav gotovo so, seveda, če bo Aero zainteresiran za izdelek, ki bi ga lahko izdelovali v naši strojegradnji za trg. Z manjšimi spremembami in prilagoditvami lahko prekucnik izdelamo tudi tako, da je uporaben še za druge potrebe.

In še eno, morda manj prijetno vprašanje. Kako je urejena finančna plat patenta? Aeru patent prinaša neke dolgoročne koristi, posredno pa tudi vam. Ali so te stvari že dogovorjene?

Do danes še nisem dobil nobenega konkretnega odgovora. Nekako tako je, da nihče ne kaže posebnega navdušenja za izdelavo izračunov o prihranku. Verjetni vzrok temu je nepoznavanje primera in pa splošno znan pojav katerega pa ne bi želel točno definirati. Vseeno pa bomo primer rešili sprejemljivo za obe strani.

»Prekucnik« v prvi in drugi fazi delovanja.

Papirni zvitki se pri pakiranju ne poškodujejo; zato so z uporabo »Prekucnika« doseženi precejšnji prihranki.

Kakšni so v prihodnje vaši načrti na področju inventivnega dela in dela v Diatiju? Boste pripravili še kakšen patent?

Težko je odgovoriti na ti dve vprašanji s par stavki, vendar bom poskusil.

Če gledamo inventivno dejavnost samo skozi prizmo posameznikov, potem prijavljamo predloge, ker pričakujemo neka denarna nadomestila. Tako se množična inventivna dejavnost tudi obravnava. Mislim, da sem tudi v tem obdobju predlagal nekaj stvari, ki bi lahko bile inovacije, katere pa zaradi osebnih razlogov nisem uradno prijavil. Ideje se porajajo, vendar večkrat razmišljam, če bi predlog prijavil ali ne, ker dobivam občutek, da porabimo po prijavi preveč časa in energije za izvedbo zaključnega dela prijave.

Imam nekaj idej, ki bi bile morda koristne. Prijava teh pa je precej odvisna od razpleta dogodkov v zvezi s »Prekucnikom«.

Kako bo s patenti v prihodnje, pa ne vem. Redki so tisti, ki kot posamezniki patentirajo svoje izume. Običajno so to delovne organizacije ali teami, to pa predvsem zaradi sistema, ki je pri nas na tem področju precej zapleten, kot vidite na primeru »Prekucnik«. Potrebno je mnogo časa, da pride do uradnega priznanja izuma. V prihodnje bom tako kot doslej delal na tem področju, saj me iskanje odgovorov na posamezne probleme, ki se pojavljajo, pritegne, in vesel bom, če mi problem uspe razrešiti tudi v primerih, ko rešitev problema ni uradno prijavljena.

Lojzetu Šmidu smo čestitali za njegov uspeh in mu zaželeli še veliko uspehov pri razreševanju vprašanj, ki vodijo do tehničnih izboljšav ali celo izumov.

Vse to pa je tudi naš skupni cilj: manj stroškov – večja produktivnost – boljši poslovni rezultati.

Dora Rovere

Pomembne novosti iz družbenopolitičnih sredin

»Ta čas je naš čas, mi nimamo drugega časa, zato bomo tukaj in sedaj odpirali temeljna vprašanja našega življenja.« V takšnem prepričanju so bili pisani dokumenti za 12. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, na katerem je bil poleg vrste alternativnih predlogov (le-ti so vam gotovo

znani!) sprejet tudi Statut Zveze socialistične mladine Slovenije.

V drugi in tretji številki našega časopisa smo vas seznanili s statutarnimi določili Zveze sindikatov in Zveze komunistov Slovenije, tokrat pa vam predstavljamo vsebino Statuta Zveze socialistične mladine Slovenije.

STATUT ZVEZE SOCIALISTIČNE MLADINE SLOVENIJE

Splošna načela

Zveza socialistične mladine Slovenije je množična družbenopolitična in vzgojna organizacija, v katero se mla-

di in njihove organizacije prostovoljno združujejo in organizirajo, da bi s svojo dejavnostjo pripomogli k nadaljnjemu samoupravnemu socialističnemu razvoju Slovenije in Jugoslavije, uresničevanju enakopravnosti, krepitvi bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, obvarovanju svobode, neodvisnosti in neuvrščene politike Jugoslavije.

ZSMS je tvorni del SZDL Slovenije in ima neposredno obveznost in odgovornost za krepitev socialistične zveze kot fronte vseh organiziranih socialističnih sil družbe, programsko in

akcijsko pa se povezuje z Zvezo sindikatov Slovenije in Zvezo združenih borcev NOV.

Vloga ZSMS v političnem sistemu je manjša v primerjavi z dejansko vlogo mladine v družbi, posebno pa manjša kot bi to ustrezalo dejanskim družbenim interesom. Za spremembo tega stanja pa se morajo angažirati, poleg ZSMS tudi ostale družbenopolitične organizacije in druge organizirane socialistične sile naše družbe, kakor tudi samoupravni organi in delegacije, v katerih so mladi zastopani.

Interesne oblike organiziranja in delovanja mladih imajo pomembno vlogo v njihovem družbenem aktiviranju, socialistični vzgoji in širšem vključevanju v družbeno življenje.

Zveza socialistične mladine Slovenije priznava in poudarja poseben pomen spontanemu, pluralističnemu in avtonomnemu organiziranju mladih.

ZSMS se tako razvija kot demokratična socialistična fronta vseh delov mlade generacije, ki jo v boju za razvoj socialističnega samoupravljanja oblikujejo mladi in njihove organizacije. Vse organizirane oblike interesnega organiziranja mladih tako postajajo sestavni del demokratične socialistične fronte mladih in ZSMS tako prerašča klasične elemente mladinske politične partije in postaja zveza mladih in njihovih organizacij in s tem njihova najširša socialistična fronta.

Pionirska organizacije je prva oblika organiziranega povezovanja najmlajših, ki se vključijo v ZSMS. Pionirska organizacija ima zato izredno pomembno vlogo v zagotavljanju kontinuitete organiziranja in delovanja mladih v ZSMS.

Temeljna pravica in dolžnost člana ZSMS je, da neposredno razvija delo pionirske organizacije in pionirjev ter aktivno deluje kot mentor v vseh oblikah dela Zveze pionirjev in se za to delo usposablja prek različnih oblik družbenopolitičnega izobraževanja v ZSMS in interesnih oblikah organiziranja in delovanja mladih.

Članstvo

Mlad človek, državljan SFRJ, ki sprejema in uresničuje temeljna načela in vrednote samoupravne, socialistične, neodvisne in neuvrščene SFRJ, statut ZSMS in ZSMJ, se lahko vključi v ZSMS in postane njen član.

Vključevanje v ZSMS je prostovoljno. V ZSMS se mladi praviloma vključujejo v sedmem razredu osnovne šole.

Mladim, ki se iz različnih razlogov niso vključili v ZSMS že v osnovni šoli, se to omogoči kasneje.

Član ZSMS aktivno deluje v organizaciji praviloma do dopolnjenega 27. leta starosti. Lahko pa deluje v

Mladi v Aeru so precej aktivni. V sodelovanju z mladinskimi organizacijami osnovnih šol so pripravili kviz o Aeru.

ZSMS tudi po dopolnjenem 27. letu starosti, z vsemi pravicami in dolžnostmi.

Član ZSMS ima pravico in dolžnost:

- da svobodno izraža svoje interese, jih usklajuje z interesi drugih članov ter na tej osnovi oblikuje in uresničuje stališča ZSMS

- da aktivno deluje v organizacijah in organih ZSMS in interesnih oblikah organiziranja in delovanja ter da sodeluje pri njihovem razvijanju

- da sodeluje pri oblikovanju, sprejemanju in uresničevanju programov, sklepov in stališč na vseh ravneh organiziranosti ZSMS neposredno z osebnim izjavljanjem oziroma prek delegatov

- da sodeluje pri uresničevanju in utrjevanju socialističnih samoupravnih odnosov

- da s svojim delovanjem in zgledom vključuje čimvečje število mladih v delo osnovne organizacije in interesne oblike organiziranja ter delovanja mladih

- da izstopi iz članstva ZSMS

- da voli in da je voljen v vse organe ZSMS in ZSMJ, da sodeluje pri določanju načel in meril za njihovo sestavo

- da odstopi z voljene oz. imenovane funkcije, če oceni, da zaradi določenih razlogov ne more več uspešno opravljati svojih obveznosti

- da v vseh oblikah družbenopolitičnega dela ZSMS ustvarja razmere za krepitev in razvoj demokratičnih odnosov, kolektivnega dela, odločanja, odgovornosti in javnosti

- da kritično obravnava delo posameznega člana osnovne organizacije oziroma organa Zveze socialistične

mladine Slovenije, kot tudi sprejema kritiko lastnega dela

- da ugotavlja odgovornost in zahteva odpoklic oziroma razrešitev članov organov oziroma organov, če ne uresničujejo sprejetih sklepov in stališč

- da zaprosi za razrešitev

- da aktivno deluje tam, kjer dela, se izobražuje in živi

- da aktivno deluje in uveljavlja stališča ZSMS v delegatskem sistemu, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in interesnih organizacijah, katerih član je ter skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani enakopravno sodeluje v demokratični razpravi, sprejemanju stališč, predlogov, sklepov in njihovem uveljavljanju

- da se ravna po statutu ZSMS in ZSMJ

- da razvija delo pionirske organizacije in pionirjev ter aktivno deluje kot mentor v vseh oblikah organiziranja in delovanja Zveze pionirjev in se zato usposablja

- da deluje in se bojuje za razvijanje učinkovite družbene samozaščite, obrambnih sposobnosti, za krepitev vseh priprav splošnega ljudskega odpora ter za neodvisnost in suverenost socialistične družbene skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti
- da krepi vlogo in učinkovitost SZDL

- da pravočasno, redno in popolno obvešča in je tudi obveščen o dogajanjih, problemih, stanju in pobudah v svojem okolju in na sestankih osnovne, občinske, univerzitetne republiške organizacije in organizacije ZSMS v posebni družbenopolitični skupnosti.

Organiziranost ZSMS

Osnovna organizacija

Osnovna organizacija ZSMS je temeljna oblika družbenopolitičnega organiziranja mladih, v katerih se zagotavlja povezovanje družbenopolitičnega angažiranja in interesnega združevanja mladih ter programsko, organizacijsko in akcijsko povezovanje delavske, kmečke, študentske, srednješolske, osnovnošolske in nezaposlene mladine. Osnovna organizacija se lahko ustanovi povsod tam, kjer živijo in delajo mladi ljudje.

Različne oblike akcijskega povezovanja ter delovanja osnovnih organizacij se opredelijo v pravilih o organiziranju in delovanju. Osnovna organizacija sprejme program dela in izvoli predsednika, sekretarja, blagajnika in nadzorni odbor.

Občinska organizacija ZSMS

Mladi v občini, organizirani v osnovnih organizacijah ZSMS in interesnih oblikah organiziranja in delovanja, sestavljajo občinsko organizacijo ZSMS, v kateri zagotavljajo povezovanje družbenopolitičnega angažiranja in interesnega združevanja mladih ljudi. Najvišji organ občinske organizacije ZSMS je občinska konferenca, katera najmanj enkrat na leto pregleda in kritično analizira delo celotne občinske organizacije, njenih organov in nosilcev individualnih funkcij, sprejme delovni program in smernice za družbenopolitično aktivnost občinske organizacije ZSMS in njenih organov ter obravnava finančni načrt in zaključni račun občinske konference.

Občinska konferenca izvoli predsedstvo, predsednika in sekretarja občinske konference, nadzorni odbor in komisijo za statutarne vprašanja in pritožbe.

Občinska konferenca lahko izvoli tudi podpredsednika.

Občinska konferenca sprejme na osnovi tega statuta in ob upoštevanju konkretnih pogojev in razmer delovanja pravila o organiziranosti in delovanju občinske organizacije ZSMS in njenih organov, v katerih opredeli njihovo sestavo, pristojnost, način delovanja, organiziranost ter oblike in metode dela.

Univerzitetna organizacija ZSMS

Mladi na univerzi, organizirani v osnovnih organizacijah in interesnih oblikah organiziranja ter delovanja, sestavljajo univerzitetno organizacijo ZSMS, njen najvišji organ pa je univerzitetna konferenca ZSMS.

Organizacija ZSMS v posebni družbenopolitični skupnosti

Organizacijo ZSMS v posebni družbenopolitični skupnosti sestavljajo

mladi, organizirani v osnovnih, občinskih in univerzitetnih organizacijah in interesnih oblikah organiziranja ter delovanja mladih, ki delujejo v posebni družbenopolitični skupnosti, najvišji organ organizacije ZSMS v posebni družbenopolitični skupnosti pa je mestna oziroma obalna konferenca.

Organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije

Mladi, organizirani v osnovnih in občinskih organizacijah, univerzitetni, mestni in obalni organizaciji ZSMS ter interesnih oblikah organiziranja in delovanja, sestavljajo organizacijo ZSMS v republiki.

Najvišji forum Zveze socialistične mladine Slovenije je kongres, ki ga Republiška konferenca ZSMS sklicuje skladno s potrebami in razmerami v ZSMS in družbi in sicer na lastno pobudo ali na pobudo tretjine občinskih konferenc ZSMS.

Med kongresoma je najvišji forum ZSMS republiška konferenca ZSMS, Republiška konferenca ZSMS izvoli predsedstvo kot politično-izvršilni organ konference, predsednika in sekretarja republiške konference ZSMS, nadzorni odbor ter komisijo za statutarne vprašanja in pritožbe.

Republiška konferenca ZSMS sprejme pravila o delovanju in organiziranosti, v katerih opredeli sestavo, pristojnost, način delovanja in organiziranost republiške konference ZSMS in njenih organov.

Odnosi v organizaciji ZSMS

Da bi v ZSMS zagotovili izražanje in usklajevanje interesov ter potreb mladih, povezovanje in motiviziranje celotne mlade generacije ali posameznih delov, organizirajo organizacije ZSMS in njihovi organi različne oblike dela: tematske in problemske konference, javne razprave, javne tribune, aktivne, posvetovanja, klube, delovne skupine, gibanja in drugo.

Organizacije ZSMS in njihovi organi ter interesne oblike organiziranja in delovanja lahko ustanovljajo koordinacijske odbore, komisije, centre in druga stalna ali občasna delovna telesa za uresničevanje svojega programa.

Koordinacijski odbori, komisije, centri in druga stalna ali občasna delovna telesa, so oblike akcijskega povezovanja.

Klubi OZN Slovenije kot oblika dela ZSMS so nosilec vzgoje in izobraževanja za mir, mednarodno razumevanje in sodelovanje med mladimi.

Klubi OZN se ustanovljajo pri osnovni organizaciji ZSMS in se povezujejo v center pri predsedstvu občinske, univerzitetne, mestne, obalne in republiške konference ZSMS.

Občinska konferenca ZSMS ustanovi klub štipendistov kot obliko svojega dela, univerzitetna ali občinska konferenca ZSMS pa lahko ustanovi tudi organizacijo za posredovanje zaposlitve na občasnih in začasnih delih v organizaciji združenega dela.

Osnovne organizacije ZSMS oblikujejo v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih aktivne štipendistov, da bi se le-ti tesneje povezovali z organizacijo združenega dela.

Občinske in univerzitetna konferenca ZSMS lahko na osnovi potreb in spoznanj mladih v regiji ustanovijo medobčinski svet ZSMS kot obliko svojega dela.

Delegatska razmerja v ZSMS

Z delegatskimi razmerji v ZSMS uresničujemo mladi, organizirani v osnovnih organizacijah in interesnih oblikah organiziranja in delovanja, svoje pravice, dolžnosti na osnovi demokratičnosti, odgovornosti in javnosti ter zagotavljajo neposredno udeležbo v delu občinske, univerzitetne, mestne, obalne in republiške ZSMS ter konference ZSMJ in njenih organov.

Organizacije oziroma organi ZSMS morajo letno poročati članstvu in pristojnemu organu ZSMS o uspešnosti in načinu svojega delovanja.

Če se ugotovi, da organ ali posameznik ne organizira oziroma ne vodi delovanja tako, kot je določeno s statutom, da ukrepi organa niso dovolj konkretni, ali se ne izvršujejo ter dejavnost ni dovolj učinkovita, mora organizacija oziroma organ sprožiti postopek za zamenjavo organa ali posameznikov.

Volitve in mandat

Volitve vseh organov ZSMS se opravijo kot določajo temeljna načela kadrovske politike, družbeni dogovor o kadrovski politiki, statut in pravila o organiziranju ter delovanju ter na podlagi konkretnih pogojev in potreb v organizaciji.

Evidentiranje in kandidiranje članov ZSMS za funkcije v organizacijah ZSMS je javno.

Volitve organov ZSMS in posameznih članov so tajne, v osnovnih organizacijah ZSMS pa so volitve lahko tudi javne.

Mandat organov ZSMS traja dve leti. Člani organov ZSMS so lahko v isti organ izvoljeni največ dva mandata zapored.

Izjemoma lahko mandat v organizacijah ZSMS traja manj kot dve leti. Občinska organizacija ZSMS v pravih opredeli sredine, kjer lahko mandat traja manj kot dve leti.

Izdajateljska in ustanoviteljska razmerja

Republiška konferenca ZSMS je ustanoviteljica in izdajateljica glasila Mladina, revije Problemi in knjižne zbirke ALEPH ter soustanoviteljica knjižnice revolucionarne teorije.

Organizacija in organi ZSMS ustanovljajo in izdajajo glasila ter razvijajo stalne in občasne oblike informiranja.

Republiška konferenca ZSMS je ustanoviteljica Mladinske knjige in Mladinskega izobraževalnega centra Bohinj ter soustanoviteljica Fakultete za sociologijo, politične vede in novi-

narstvo in Centra za mladinski turizem.

Materialna in finančna sredstva Zveze socialistične mladine Slovenije

Materialna in finančna sredstva za uresničevanje vloge in nalog organizacij ZSMS zagotavljajo družbenopolitične skupnosti, samoupravne in druge organizacije ter skupnosti.

Sklep o plačevanju in višini članarine sprejme osnovna organizacija ZSMS.

Finančno in materialno poslovanje poteka po splošnih določilih finanč-

nega poslovanja in po finančnih planih organizacije in organov ZSMS.

S predstavitvijo Statuta ZSMS zaključujemo aktivnost podrobnejšega informiranja vseh delavcev v DO s statutarnimi določili delovanja družbenopolitičnih organizacij Slovenije.

Upamo, da boste vsebino le-teh koristno uporabili pri svojem vsakdanjem delu, katerega bistveni sestavni del je oz. bi morala biti tudi družbenopolitična aktivnost v okolju, kjer delamo in živimo.

Pripravila:
Leonida Sternad

Delovni osnutek družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji

V zvezi z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji smo pisali v drugi številki našega časopisa. Takrat smo vam, dragi bralci, obljubili, da bomo o tem dogovoru še poročali. Tako je pred vami nadaljevanje članka na to temo.

I. Odprta vprašanja, ki so se pojavila ob strokovni razpravi o prvem delovnem osnutku sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

Ob pripravi prvega delovnega osnutka, družbenega dogovora o kadrovski politiki v SR Sloveniji ter na skupnem sestanku strokovnih delovnih skupin se je pokazalo, da je treba v postopku nadaljnje priprave sprememb in dopolnitev najprej rešiti naslednja odprta vprašanja:

A. SPLOŠNA ODPRTA VPRAŠANJA

1. Glede na vsebinsko zasnovano in veliko število predlogov za spremembe in dopolnitve veljavnega družbenega dogovora se zastavlja vprašanje, ali gre za postopek sklepanja sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji, ali pa za sklepanje povsem novega družbenega dogovora o kadrovski politiki v naši republiki.

2. Spreminjanje in dopolnjevanje sistemske zakonodaje – predvsem us-

tave, zakona o združenem delu in zakona o delovnih razmerjih – zastavlja vprašanje, ali ne bi veljalo časovno uskladiti, ali celo počakati s postopkom sklepanja sprememb in dopolnitev dogovora do spremembe navedenih pravnih aktov.

3. Ali naj se bodoči družbeni dogovor v celoti nanaša na vse delovne ljudi in občane ali pa se je potrebno osredotočiti predvsem na ključne kadre oziroma nosilce najodgovornejših samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij?

4. Kako naj bi kadrovsko področje urejali na posameznih ravneh – republika, občina, organizacija združenega dela? Mnenja se raztezajo od stališča, da naj bi v republiki imeli en sam družbeni dogovor o kadrovski politiki, do stališča, da naj bi vse občine in posebne družbenopolitične skupnosti konkretizirale določila republiškega dogovora v svojih družbenih ali samoupravnih sporazumih o kadrovski politiki. Pojavljajo se tudi kombinacije teh stališč.

Od odgovora na to vprašanje pa je odvisen tudi odgovor, kdo bodo udeleženci republiškega družbenega dogovora – ali udeleženci z ravni republike ter občine in posebne družbenopolitične skupnosti, ali tudi organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti?

5. Katere elemente uresničevanja kadrovske politike naj bi urejal družbeni dogovor in kako podrobno? Nekateri menijo, da naj bi sprejeli širok, vendar ne preveč konkreten družbeni dogovor, s katerim bi se opredelili do vseh ključnih vprašanj kadrovske politike in kadrovske dejavnosti.

Drugi menijo, da naj bi bil družbeni dogovor bolj podoben akcijskemu programu kot družbenemu dogovoru. Ob čim večji konkretnosti naj bi opredeljeval in zavezal posamezne nosil-

ce, da bodo uresničevali obveznosti, ki jim jih nalagajo zakoni in drugi predpisi ter samoupravni splošni akti.

Po mnenju tretjih pa naj bi z družbenim dogovorom le zagotovili pogoje in definirali poti za uresničevanje najbolj perečih, oziroma nerešenih vprašanj s področja kadrovske politike, oziroma kadrovske dejavnosti.

6. Ali je potrebno vprašanja kadrovanja ključnih kadrov urejati z družbenim dogovorom, ali pa naj bi temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim prepustili vso avtonomijo pri določanju kriterijev in pri reševanju drugih vprašanj kadrovanja te družbeno pomembne skupine kadrov?

7. Ob pripravi sprememb in dopolnitev družbenega dogovora je potrebno razčistiti tudi vse terminološke dileme, še zlasti v zvezi s poimenovanjem različnih skupin ključnih kadrov.

B. SPECIFIČNA ODPRTA VPRAŠANJA

8. Pretehtati je treba delitev ključnih kadrov na funkcionarje v predstavniških organih, funkcionarje v poslovnih in izvršilnih organih, delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter strokovne delavce, ki opravljajo ključne naloge. Sporno je namreč, ali imajo posamezne skupine ključnih kadrov iste značilnosti.

9. Med načeli kadrovanja ključnih kadrov je treba kritično preveriti načelo celovitosti kriterijev, vsebinsko dograditi načelo mobilnosti kadrov ter pretehtati umestnost načela večjega števila kandidatov za vsako družbeno funkcijo, ki naj bi nastopali z različnimi programi razvoja organizacije oziroma skupnosti.

10. Splošne kriterije kadrovanja ključnih kadrov, to je strokovnost, celovitost osebnostnih lastnosti, delovno učinkovitost in družbenopolitično uspešnost, je treba vsebinsko dograditi in ob tem opredeliti vprašanje medsebojnega odnosa navedenih kriterijev. Po večinskem mnenju naj bi poudarili predvsem strokovnost in delovno učinkovitost, medtem ko naj bi bila kriterija celovitosti osebnostnih lastnosti in družbenopolitične uspešnosti sekundarnega pomena.

11. V zvezi s kadrovanjem poslovnih organov je še vedno odprto vprašanje normiranja postopka imenovanja poslovnih organov. Prvi delovni osnutek vprašanja zaenkrat ne ureja, kljub več pobudam za njegovo ureditev.

12. Pomembno, a zaenkrat še nereseno, je vprašanje odgovornosti za izvajanje določil dogovora. Prvi delovni osnutek namreč ostaja pri opredelitvi odgovornosti, kot jo pozna veljavni družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji. V razpravah pa se je pokazalo, da je, poleg natančnejšega definiranja družbenopolitične odgovornosti, treba razmišljati tudi o uvedbi pravnih sankcij za primere nespoštovanja dogovorjenih nalog.

II. Nadaljnji postopek priprave sprememb in dopolnitve družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji

Spremembe in dopolnitve družbenega dogovora so še vedno v fazi priprave delovnega osnutka. Njegova izdelava je naloga strokovnih delovnih skupin, ki jih je imenoval odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

Zaradi v tej informaciji navedenih odprtih vprašanj, ki jih ni bilo mogoče rešiti znotraj delovnih skupin, bo potrebno, na podlagi sprejetih sklepov in

usmeritev odbora, pripraviti drugi delovni osnutek sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

Po njegovi obravnavi in soglasju o vsebini v strokovnih delovnih skupinah naj bi šel v obravnavo v delovno skupino za družbenopolitično oceno delovnega osnutka. Nato naj bi ga ob-

ravnal odbor ter z ustreznimi dopolnitvami posredoval v javno razpravo udeležencem družbenega dogovora.

Ves postopek sklepanja sprememb in dopolnitev bo še naprej vodil odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Božena Dojer

Vloga in naloge zveze rezervnih vojaških starešin

Vloga in naloge subjektov pri uresničevanju družbene samozaščite določajo, da moramo izhajati iz dosežene stopnje njene razvitosti, notranjih in zunanje političnih okoliščin ter možnosti, ki odločilno vplivajo na njen razvoj. Pri uresničevanju dela in nalog posameznih nosilcev družbene samozaščite v političnem sistemu socialističnega samoupravlja pa so sestavina enotne fronte organiziranih socialističnih sil v Zvezi rezervnih vojaških starešin (v nadaljevanju ZRVS). Še posebej pomembno vlogo pa ima ZRVS pri razvijanju in uresničevanju družbene samozaščite.

Rezervni vojaški starešine morajo nenehno skrbeti za to, da družbena samozaščita postane in ostane obvezna sestavina razvojnih načrtov in programov, kot redna dejavnost samoupravnih organov in skupnosti. Skrbeti morajo za uveljavljanje načela, ki vse strukture v delovni organizaciji zavezuje k pridobivanju potrebnih strokovnih in družbenopolitičnih znanj, ki jih morajo prenesti v konkretno delovno prakso in življenje.

Le tako si lahko zagotovimo ustrezno samozaščito družbene lastnine in družbe kot celote.

Vendar žal, ugotavljamo, da naša dosedanja prizadevanja ostajajo pri delno realiziranih nalogah (priprave za ustanovitev aktiv ZRVS v DO).

V konkretni praksi smo izvedli posvete rezervnih vojaških starešin, vprašalnik o osebnem izjavljanju glede ustanovitve aktiv in dogovore med nosilci akcij pri občinski konferenci ZRVS Celje.

Prva akcija je stekla 5. julija 1984 na pobudo Občinske konference ZRVS Celje in Občinskega sveta ZSS Celje.

Sklicali smo skupni sestanek vseh rezervnih vojaških starešin v DO Aero, da bi se dogovorili o smotnosti ustanovitve aktiv v DO Aero Celje.

Ob tem sklicu vabljeni niso resno reagirali, kar smo lahko ugotovili ob slabi udeležbi.

Zaradi nesklepčnosti smo sklic še dvakrat ponovili in pripravili tudi okvirni program dela, s katerim bi člane tega novoustanovljenega aktiv seznanili z nalogami na tem področju.

Na ponovno pobudo Občinskega sveta ZSS in Občinske konference ZRVS Celje, 14. oktobra 1986, smo po dveh letih premoru sklicali sestanek rezervnih vojaških starešin v DO, na katerem je tekla razprava o smotnosti ustanovitve aktiv ZRVS v naši delovni organizaciji. Zaradi premajhnega števila udeležencev na sestanku RVS, 13. novembra 1986, smo sprejeli mnenje, da tako pomembne naloge ne moremo pustiti ob strani, pa tudi ne izvajati z majhnim številom zainteresiranih. Zato smo izdelali anketo, v kateri naj bi se vsak posameznik rezervni vojaški starešina – osebno opredelil za ustanovitev aktiv ZRVS v DO Aero.

Poleg splošno opredeljenih aktivnosti, ki bi jih imel novoustanovljeni aktiv, pa smo ob anketi opozorili na nujne naloge, kot so sodelovanje in pomoč pri izvedbi različnih akcij narodne zaščite, pripadnikov civilne zaščite, sodelovanje na predavanjih v okviru splošnega izobraževanja delavcev Aera na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Aktiv naj bi skrbel tudi za prenašanje revolucionarnih tradicij na mladi rod.

Po več mesečnem čakanju na vrnitev vprašalnikov, je od vseh 68 rezervnih vojaških starešin ankete vrnilo le 16 članov. Deset se jih je odločilo za, šest pa proti ustanovitvi aktiv.

Ker se člani RVS niso odzvali tako, kot smo pričakovali, smo se odločili, da ponovno izvedemo anketo, v kateri naj bi se opredelili za to akcijo z DA ali NE. Priložili smo tudi pisemsko ovojnico, da bi člani RVS zanesljivo vrnilo izpolnjeno akteto.

Od 52 vprašalnikov, kolikor smo jih odposlali, je bilo vrnjenih 35, od tega 16 za in 19 proti ustanovitvi aktiv v naši DO.

Če povzamemo rezultate, iz obeh anket oz. celotne akcije, lahko ugotovimo, da je od 68 evidentiranih rezervnih vojaških starešin v DO Aero le 29 glasovalo za (42 % vseh rezervnih vojaških starešin), kar pomeni, da ne soglašajo z ustanovitvijo aktiva ZRVS. Z rezultati ankete smo seznanili tudi Občinsko konferenco ZRVS Celje.

V praksi se torej veliko prepočasi

uresničuje načelo podružbljanj samozaščitnih funkcij, razvijanje in krepitev samozaščitne in obrambne zavesti delovnih ljudi, krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, kot integralne funkcije samoupravnih družbe in sestavine samoupravnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi.

Akcija pa steče le takrat, kadar se začuti, da ima ukrep značaj prisile.

Žal moramo priznati, da samoza-

ščitna zavest in zaščitna kultura ter samozaščitno obveščanje posameznikov zaostajajo v odnosih do razvitosti in potreb družbenopolitičnih in družbenoekonomskih odnosov, čeprav se vsi zavedamo, da bi s pravilno naravnano stjo lahko veliko dosegli in da se ne bi srečevali s težavami, ki se vse pogostejše pojavljajo.

Dani Zagoričnik

POROČAMO O...

Pa še to ali praktični nasveti za ustvarjanje koristnih idej

Počasi spoznavamo, da življenje in delo od nas vse bolj zahtevata da razmišljamo več kot le tisto tretjino časa, ki ga skupaj prebijemo v kolektivu. Večkrat se nam utre kakšna rešitev, pa je ne znamo formulirati, ali pa jo spravimo na dan kot absolutno dobro. Morda bi z malce več preudarnosti pri svojem delu, kakor pri delu svojega sodelavca, lahko spoznali, da je pot od do ideje ali rešitve bolj zapletena, kot se nam sicer zdi.

Ste obtičali pri ideji ob svojem tekočem delu, ki ga opravljate? Poskusite preleteti naslednje vrstice, da se boste lažje vključili v kreativni tok inovacij. Kaj bi morali storiti? Dobro zaznati in spoznati problem, zbrati primerna in ustrezna dejstva, imeti splošno znanje, poiskati kombinacije, jih prespati, uporabiti zapise, sprejeti povratno informacijo, sodelovati in dati »šanso« novim idejam.

Identificirajte problem

Prva stopnja pri reševanju problema je tista, ko veš, kakšen je problem. Veliko se nas zaleti, rešitve kujemo že vnaprej, ne da bi vedeli, kaj hočemo doseči in kako. Vendar je prav, da ne zahtevate rešitve, preden si ne vzamete časa in natančno določite problema.

Zberite primerna in ustrezna dejstva

Detektivi v kriminalkah večino časa porabijo za iskanje opore, ključa, klobčiča. Tudi oni ne morejo rešiti problema samo z bistrim razmišljanjem. Po fazi za fazo. Priskrbeti si morajo dejstva. Tudi mi moramo razpolagati s podrobnostmi, preden lahko rešujemo problem, nalogo in damo oblikovane odločitve. Strokovnjaki iz različnih področij dela dobro vedo, kako pomembno je zbiranje značilnih spoznanj. Znanstvenik načrtuje poskus na osnovi številnega pregleda smiselnih dejstev. Iz njih ugotovi, kateri podobni poskusi so že bili opravljeni. Avtor piše knjigo ali študijo tako, da zbira vse, kar je lahko koristno za njegov roman, znanstveno ali strokovno delo. To so časopisi, izrezki, fotografije, službene listine, prepisi, intervjuji, dnevniki, članki iz revij itd. Svetovalec preživi tedne in mesece pri brskanju okoli firme ali delovnega mesta, preden pride na dan s svojo rešitvijo za nek velik problem.

Hranite organizirane podatke kot material, ki ste ga zbrali z nenehnim opazovanjem ali reševanjem prejšnjih nalog. Preden oblikujete svojo rešitev, še enkrat pregledajte zbrane podatke. Če ste sposoben strojepisec, uporabite pisalni stroj ali urejevalnik besedil (word processor) in izpišite vse zapise in materiale. Ta stopnja reševanja idej vam lahko pomaga, da se seznanite z ozadjem informacij, kar vam lahko osveži in daje perspektivo. Tudi, kadar pišete zapise, zgostite – skrajšajte to gomilo materiala v nekaj ličnih strani, ki kažejo vsa dejstva na bežen pogled.

Naberite si splošno znanje

V inženiringu morajo biti dejstva opredeljena s projekti. Ta vsebujejo bilanco stanja, uspeha, cenik, razpoložljive vire, kupčeve značilnosti, znanje in izkušnje pri tehnologiji, izdelku, tehniki za kompletiranje projekta itd. Pri tem je treba razpolagati s splošnim znanjem. To je potrebno pri strokovnih mnenjih, pa tudi pri vaših nalogah. Kako vključujemo svoje »skladišče informacij«, je odvisno od tega, kaj zahtevajo življenje, dogodki, ljudje, znanost, tehnologija, vodenje in upravljanje, izvedba in svet naslov. S takšnim »skladiščem informacij« razpolaga sivolasi delavec, veteran s precej dolgo delovno dobo. Takšen delavec lahko reši veliko problemov veliko hitreje, pa ne zato, ker je pametnejši ali bolj izobražen od ostalih, marveč zato, ker je v dvajsetih letih dela že videl podobne ali iste probleme mnogo prej in večkrat.

Ne morete se primerjati z njegovimi izkušnjami. Lahko pa pospešite svoje znanje s študijem. Že med učenjem se zanimajte za tista področja, ki se nanašajo na delo v prihodnje. Literatura in razgovori so pomemben vir znanja in izkušenj. Bližajte se vašemu interesnemu področju. Izrežite in hranite članke, ki vam bodo lahko kdaj koristili. Organizirajte vaše izrezke v podatke, ki bodo dostopni po tem predmetu – vsebini.

Berite knjige iz vašega področja in poslužite se napotil in referenc knjižnic, prijateljev in informacijskih centrov. Nemara boste izvedeli v enem dnevu vse tisto, za kar je omenjeni sivolasi delavec potreboval dvajset let. Udeležite se tečajev, sejmov, konferenc. Išcite prijatelje iz svojega področja dela in znanja, izmenjujte informacije, zgodbe, dovtipe, zgodovinske primere, tehnična poročila. Skoraj vsi uspešni strokovnjaki – inovatorji so tudi stalni zbiralci informacij. Tudi vi bi morali biti takšni!

Iščite kombinacije in povezave

Nekdo se pritožuje: nič novega ni na tem svetu. Vse je bilo že prej narejeno. Nekaj velikega ne moremo pogruntati. Morda? Toda ideja ne more biti nekaj povsem novega, velikega, celovitega. Veliko idej je preprosto – sestava znanih elementov. Z iskanjem kombinacij in povezav, sestavimo nove odnose med starimi idejami, ki pa so nove zato, ker so drugačne od doslej znanih. Če ne pridete do te nove, sveže ideje, pridete vsaj do bližanja, do dostopa, do načina obdelave, poti, ki vodi korak za korakom do nove ideje.

Tak primer je radio z budilko. Inoviran je s kombinacijo dveh znanih idej, tehnologij, to je radia in ure. S povezovanjem štirih idej, agregata za tisk, agregata za perforiranje, transportnega in krmilnega mehanizma je nastal sodoben tiskarski stroj, ki ga imamo tudi mi. In če že hočete, s kombinacijo so nastali vsi dosedanji inovacijski predlogi in razvojni učinki.

Poznamo dva človeka, ki vsak zase lahko dvigneta največ 50 kg težak tovor. Vemo, da skupaj lahko dvigneta več kot 100 kg težak tovor. To je pomembna ugotovitev tudi pri umskem delu. Več ljudi več ve. Prej in bolje rešijo problem s sodelovanjem, kot pa, da bi problem reševali vsak zase. Tu smo se dotaknili pojma sinergijske kombinacije. Kadar preiskujemo dejstva – tovor, se vprašamo: katere dve stvari lahko delata skupaj, da oblikujemo tretjo, ki je nova ideja? Pri vašem delu tiči vsaj en primer, ki bi ga lahko povezali in oblikovali v novo idejo. Zagotovo.

Prespite to

Problem odložite za nekaj časa. To vam bo pomagalo pri obnovitvi vaše idejne moči, vendar samo takrat, kadar menite, da se je vaš »kreativni vodnjak posušil.«

Toda, ne zatekajte se k tej metodi, že po štiriminutnem razmišljanju. Prej morate zbrati vse informacije. Nato morate bresti po njih znova in znova, s ciljem, da pridete do ideje. Ko vas bo začelo zanašati, kot pijanca, ki se »pretepa« iz ideje v idejo, takrat je res potrebno da problem odložite, ga prespite in daste svoji podzavesti možnost, da najde pravo idejo.

Rešitev vas lahko preseneti med spanjem, med prhanjem, pri britju ali na sprehodu, v planinah. Tudi med podaljšanim bedenjem vas lahko ideja najde tudi nepripravljenega. To tehnično uporabljamo tudi sam. Vsi predlogi, ki so se mi prejšnji večer zdeli briljantni, so bili zjutraj grozni.

Uporabni zapisnik

Zapiske uporabljamo zato, da podpremo kreativno razmišljanje. Res je, da se poslužite vseh možnih načinov pridobivanja informacij, od posvetovanja, literature in učenja, vendar si morate napraviti preglede skozi gradivo. To lahko naredi tudi kdo drug, pa vendarle najboljši pregledi so tisti, ki jih napravite sami, ker so prirojeni vašemu problemu, vašemu načinu razmišljanja, vašim dnevnim dogodkom. To lahko ilustriramo z Janezovim problemom. Je referent prodaje. Dobro pozna tehnične prednosti svojih izdelkov, ima pa kljub temu probleme s prodajo. Napravil si je pregled tipičnih reklamacij in odgovore za »vztrajne« stranke. To mu je pomagalo, da ni bil več popustljiv s stranko, saj ji je predložil vse standarde, za katere se je dogovoril ob začetku posla.

Vendarle noben pregledni list ne more vsebovati ideje za vse situacije, ki se pojavijo. Zapomnite si, da je kontrolna lista le orodje za kreativno razmišljanje.

Dobiti povratno informacijo

Sherlock Holmes je bil brezhiben detektiv. Vendar je hvalil ideje, ki jih je dajal Dr. Watson. In kljub vsemu – pokažite svoj osnutek oziroma posredujte idejo svoji ženi. Vedno bo imela kakšno pripombo. Celo odkrije lahko več načinov, da bi lahko naredili kaj bolje. Malo je sodelavcev, oblikovalcev, raziskovalcev in poslovnih ljudi, ki bi delali kar sami. Sam sem eden izmed njih in morda tudi vi. Toda, če ne boste delali kot del tima, da sprejmete mnenje o svojem delu tudi od nekoga drugega, ki ti lahko pomaga osredotočiti tvoje razmišljanje k ideji, se marsičesa ne boste mogli domisliti.

Sprejmite povratno informacijo, ki se vam zdi res potrebna. Če menite, da je ta informacija odmaknjena od temeljnega vprašanja, jo ignorirajte. Vsekakor pa vas vsaka povratna informacija oskrbi z razmišljanjem, ki ga sicer ne bi bilo. To možnost nudijo tudi krožki za izboljšanje proizvodnje.

Zaprosite koga, da pregleda vašo idejo. Voljni bodite, da to naredite tudi zanj, če vas prosi. Ugotovili boste, da je pogled v delo drugih prava šala in, da je lažje kritizirati, kot pa oblikovati lastno idejno mnenje.

Sodelujte

Nekateri ali skoraj večina je bolj kreativna, če dela v skupini. Toda, kako velika bi morala biti ta skupina? Morda dva. Če jih je več, se že vrtinči vaše kolo kreativnosti in težje kaj dosežete. Sodelavec, s katerim sodelujete, mora biti usposobljen (kvalificiran), da vzdržuje svoj miselni proces in do-

polnjuje vašega. Npr.: pri oglaševanju pisci reklamnih besedil sodelujejo z oblikovalci grafičnega designa, tehnologi sodelujejo z uporabniki, projektanti z inštituti itd.

V nekaterih firmah prav s tem namenom najamejo strokovne ljudi iz firm z identično tehnologijo in proizvodnim programom, ker le-ti vedo, kako uspešno narediti določene stvari. Grafične igre so primerna prilagoditev, da izmenjate svoje izkušnje.

Dajte »šanso« (možnost) novi ideji

Mnogi ljudje, zlasti vodje, razvijajo svoje kritične sposobnosti bolj podrobno kot njihovi kolegi v inštitutih in fakultetah. Če bi ustvarjalni potencial poslušal vse te ljudi, danes ne bi imeli osebnih računalnikov, avtomobilov, letal, elektrike.

Kreativni proces teče v dveh fazah: prva je – ustvarjanje ideje, ki teče slučajno, svobodno, korak za korakom, kot je opisano v tem članku; druga pa je ocenjevalna – ko idejo ali rezultat izpostavite dnevni svetlobi.

Veliko ljudi ne loči teh dveh faz, saj tečeta vzporedno. V fazi porajanja se istočasno pojavlja kritiziranje. Vendar naj vas to ne moti.

Pripravil:
E. Pukmeister

Pogovor z Magdo Urh

V Informacijah smo že poročali, da je 31. marca v naši delovni organizaciji potekala ustanovna seja Konference Zveze komunistov Aero. Na tej seji smo se komunisti odločili za novo obliko združevanja na ravni delovne organizacije – Konferenco Zveze komunistov Aero (prej Akcijska konferenca komunistov Aero). Izvoljeno je bilo tudi novo predsedstvo Konference. Predsednica konference je Magda Urh, Bojan Trtnik je namestnih predsednika konference, člani pa so Ludvik Stepančič, Emil Rojc, Cveto Glavan, Miloš Petrovac, Jože Vaši in Daniloregar.

Z Magdo Urh – predsednico Konference Zveze komunistov v Aero – sva se pogovarjali o bodočem delu v okviru nove organiziranosti komunistov.

Na ustanovni seji ste se med drugim dogovorili, da boste člani predsedstva pripravili program dela konference in ga posredovali v razpravo osnovnim organizacijam Zveze komunistov. Kaj meniš, ali bo predsedstvo in posredno tudi ti, kot njegova predsednica, lahko bistveno vplivalo na poživitev dela v osnovnih organizacijah Zveze komunistov?

– Že na ustanovni seji smo se dogovorili, da se v program dela uvrsti tudi obravnava naslednjih tem: gospodarjenje v DO, kadrovska politika in notranja organiziranost naše delovne organizacije ter nagrajevanje in delitev osebnih dohodkov. Na podlagi predlogov osnovnih organizacij pa ga bomo dopolnili in dokončno oblikovali.

Naloga predsedstva je tudi usklajevanje dela posameznih osnovnih organizacij ZK pri stičnih točkah programov dela, saj je predsedstvo predvsem iniciativno in usklajevalno telo na ravni delovne organizacije.

Sama ne bom mogla odločilno vplivati na živahnost in kvalitetnejše delovanje osnovnih organizacij Zveze komunistov v Aero, saj razen pobud, ki jih lahko dam za razrešitev posameznih problemov, nimam »dodatnih« pravic, v primerjavi s člani osnovnih organizacij. Vsi, ki smo člani Zveze komunistov, vemo, da je za kvalitetno delo naše ali katerekoli druge organizacije potrebna predvsem pripravljenost vsakega posameznika, da po svojih najboljših močeh sodeluje pri izvajanju programa osnovne organizacije ZK. Sama organiziranost komunistov ne bo vplivala na kvalitetnejše in strpnostne razreševanje problemov, s katerimi se vsak dan

srečujemo, saj jih moramo, kolikor je mogoče sproti in razumno, razreševati.

Zanima me, kako si zadovoljna s svojim delom v službi in če se še vedno rada ukvarjaš s športom?

– Delam v službi organizacije poslovanja kot organizator AOP. S svojim delom sem zadovoljna, čeprav se včasih srečujem s težavami, ob katerih sem nemočna zaradi zunanjih dejavnikov, da bi nalogo izpeljala tako, kot si želim, in kot to drugi pričakujejo od mene. Moje delo sega predvsem na področje informatike. V naši službi vidimo na tem področju zelo velike potrebe in možnosti razvoja, vendar v Aero žal vse prepočasi napredujemo na tem področju.

S športom se aktivno ne ukvarjam več. Sodelujem še na tekmah v kegljanju v sindikalnih igrah. V kegljaškem klubu Celje delam v upravnem odboru, sem delegat IO v Zvezi telesnokulturnih organizacij Celje in Telesno-kulturni skupnosti Celje.

In, če se vmeva na področje delovanja organizacij Zveze komunistov v Aero, kako in kdaj bo izvedena pobuda predsedstva Akcijske konference in posredno družbenopolitičnih organizacij Aero za demokratizacijo kadrovskih postopkov?

Pobudo, ki so jo obravnavale vse osnovne organizacije ZK in naložile strokovnim službam, da jo čim prej upoštevajo ter v tem smislu dopolnijo samoupravne akte, bo že kmalu mogoče izvajati.

Za našo sodelavko Magdo Urh lahko rečemo, da je odločna, strpna in iskrena žena, delavka in komunistka. S svojim večletnim delom v organih Zveze komunistov (bila je sekretar OOK in član komiteja) si je pridobila dovolj izkušenj za novo dolžnost. Če pa k temu pridamo še Magdin športni borbeni duh (skupaj z Janjo Marinc sta bili več let zapored v vrhu jugoslovanskega, evropskega in svetovnega kegljanja), vemo, da bo skrbela, da bodo naloge, ki si jih bo predsedstvo Konference komunistov Aero zastavilo, tudi izvedene.

Da bi поблиže spoznali njihovo delo, vam bomo v naslednjih številkah našega glasila predstavili sekretarje OOK, predsednike IO Zveze sindikatov ter posredno tudi delo omenjenih organizacij.

Dora Rovere

Zanimiv seminar

NEKAJ SPOZNANJ O NAMENU IN UPORABI OSEBNIH RAČUNALNIKOV

V našem glasilu se kar pogosto srečujemo s članki in zapisi o računalništvu. Ob vse hitrejšem razvoju tehnologije na tem področju gotovo ne bo odveč krajša predstavitev namena in uporabe osebnih računalnikov.

V drugi polovici aprila je celjski IN-DOK CENTER s štorsko ŽELEZARNO pripravil prvi del seminarja o uporabi osebnih računalnikov v informacijskem sistemu. Seminar je vodil Marjan Bolčina iz Železarne Štore, o uporabi osebnih računalnikov pri informiranju v Železarni pa je nekatere primere podal Oto Pungartnik.

Tovariš Bolčina je za seminar pripravil pet tem:

– Čemu osebni računalnik (PC – personal computer)?

– Opis osebnega računalnika ATARI ST

– Primer urejevalnika besedila

– Primer uporabe računalniških preglednic

– Prikaz enostavne baze podatkov in uporaba.

Skratka, če zaokrožimo – prvi dve temi sta bili uvajalno in spoznavno obarvani, v ostalih treh pa smo udeleženci z zanimanjem spremljali praktične prikaze uporabe osebnega računalnika.

Iz naše delovne organizacije smo se seminarja udeležili Roman Mužič in Slavko Jagrič iz Računalniškega centra, ter pisec tega prispevka.

Torej, čemu osebni računalnik?

Osebni računalnik je danes pogosta tema pogovorov tistih, ki nekaj želijo in tistih, ki bi radi nekaj naredili. Po zmogljivosti ga nekako uvrščamo med hišne računalnike (SPECTRUM) in mini računalnike (PDP, HP). Možnosti uporabe osebnih računalnikov so precejšnje, po zmogljivosti pa se vse bolj približujejo mini računalniškim sistemom. Za vložen denar dobimo izred-

no koristno orodje, ki že v prvem letu lahko povrne vložena sredstva.

Nekateri ga kupijo, ne da bi natanko vedeli, kaj naj z njim počno. Druga skrajnost pa so tisti, ki želijo vse probleme rešiti z njegovo pomočjo.

Osební računalnik (PC) ima svoje zmogljivosti, pa tudi svoje omejitve. Največ uspeha lahko pričakujemo pri delih, ki jih ročno opravlja en sam človek, ali največ nekaj ljudi. V svetu velja načelo, da sodi na vsako delovno mesto en računalnik. Če so dela razdrobljena in jih mora opravljati več delavcev, lahko njihove računalnike povežemo tudi v lokalno mrežo. Še eno veliko prednost za končnega uporabnika imajo osebni računalniki pred velikimi brati. Za nas, uporabnike programskih paketov iz najrazličnejših panog, je osebni računalnik mnogo bolj družaben in prijateljsko razpoložen. To je še posebno pomembno, če se zavedamo, da bodo računalnik uporabljali ljudje, ki jim računalništvo ni izrazil življenjski cilj.

Za večino nalog, ki jih rešujemo s svinčnikom, kalkulatorjem, pisalnim strojem ali celo risalno desko, je osebni računalnik najboljši pripomoček. Z njim lahko tipkamo in urejamo besedilo, brez programiranja preračunavamo tabele, oblikujemo diagrame in načrte. Izdelke brez težav izpišemo na cenen matrični pisalnik. Kakovost izpisa danes zadovoljuje tudi zahtevnejšega uporabnika, za vrhunske stvaritve pa kupimo kakovosten večbarvni risalnik, laserski tiskalnik (za tiskanje in razmnoževanje tovarniškega glasila) ali kakšno drugo izhodno enoto. Prednost uporabe računalnika običajno vidimo že pri prvi uporabi.

Izredna prednost osebnega računalnika pa je vidna takrat, ko moramo neko že opravljeno delo preurediti, spremeniti ali na splošno prilagoditi. Enako velja tudi za risanje načrtov in vseh zamisli, ki jih v končni fazi spravimo na papir. V risbi spremenimo le želene podrobnosti in tudi ustrezen preračun, ne da bi bilo potrebno ves posel opraviti od začetka.

Za običajna pisarniška opravila, predvsem tajniško delo, tehnično risanje, delo v konstrukciji in podobno, zadostujejo že štiri vrste programskih paketov – urejevalniki besedil (FIRST WORD, WORDSTAR), računske tablice (LOTUS 1-2-3), baze podatkov (db MAN, DBASE III) in risarski programi (EASY DRAW, AUTOCAD). Seveda moramo omenjene programske pakete poznati, saj sodijo v t. i. osnovno računalniško kulturo vsakega uporabnika PC. Za posebna področja uporabe pa je smiselno dokupiti ali izdelati še posebne programe. Cena programskih opreme (software), je v svetu pri-

bližno enaka ceni osebnega računalnika. Pri nas pa so osebni računalniki bistveno predragi (približno desetkrat), programska oprema pa je v večini primerov bistveno prepoceni, lepo povedano prekopirana – grdo povedano ukradena. To pomeni, da praktično neupravičeno pridemo do že napisanih programov brez ustreznega nadomestila avtorju programa. Poleg navedenih standardnih programov si bomo za uspešno delo privoščili tudi kak specialni program za svoje delovno področje. Morda za primer: strojna in programska oprema skupaj predstavlja le dve tretjini naložbe.

Bistveni in najpomembnejši del tega področja je naložba v znanje, ki pa je velikokrat zelo zapostavljena.

Uporabnik se mora naučiti uporabljati novo orodje!

Nikomur naj ne bo žal stroškov za izobraževanje, saj bo lahko le tako računalnik hitro pričel vračati vložena sredstva. Samouštvto je poceni le na prvi pogled, saj traja precej časa, ki tudi stane, slabo in dolgotrajno sa-

moučenje pa praviloma prinaša več škode kot koristi.

Če sklenemo ugotovitve, spoznamo, da je osebni računalnik močno orodje, da njegova uporaba ni zapletena, da ga lahko uporabljamo (recimo) za zelo različna dela, da ga lahko koristno uporabljamo že po sorazmerno zelo kratkem času (popolni začetnik v manj kot treh mesecih), da je to ugotovilo že več milijonov ljudi na svetu in da je to industrija z največjim in najhitrejšim poslovnim razvojem v zgodovini človeštva.

Leta 1981 je firma IBM ponudila prvi PC – personal computer, lani pa je bilo samo v Jugoslaviji že več kot dvajset proizvajalcev osebnih računalnikov.

Dosedanja praksa je pokazala, da osebne računalnike lahko hitro in uspešno uvedemo v vsakdanje delo. Vrednost naložbe, ki se v naših razmerah žal približuje ceni avtomobila, ne pomeni zapravljanje denarja, temveč korak k uspešnejšemu delu.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Tone Škerbec

Naši pripravniki

V drugi številki Našega Aera sem vam predstavila sodelavko Danico, ki je zaposlena v podjetju Danico, ki se ukvarja z izdelavo in popravilom avtomobilov.

Tudi Izток je bil naš štipendist že na srednji šoli in kasneje na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. V Aeru se je zaposlil novembra 1986. Je diplomirani inženir kemije, dela pa v analitskem laboratoriju. Več kot polovica pripravnika je za njim, zato že lahko ocenjuje svoje, pa tudi naše delo. Po pravilniku o izobraževanju traja njegovo pripravništvo eno leto. Še malo, pa bo samostojno in odgovorno prevzel svoje naloge. Pripovedoval mi je o svojem delu in počutju.

– Ko sem se zaposlil v Aeru, sem delovno organizacijo že dokaj dobro poznal, tako organiziranost, proizvodnjo in ljudi. Z vsem tem sem se seznanjal, ko sem, kot srednješolec in kasneje študent, opravljal obvezno počitniško prakso. Na praksi sem bil v obratu jasniti, AC, analitskem laboratoriju, zdaj sem si ogledal toz d v Šempetru, le Grafike še ne poznam. Zato mi je bilo v začetku toliko lažje, saj sem prišel pravzaprav med znanice. Seveda pa delovno organizacijo najbolj spoznaš z delom.

Kar zadeva moje strokovno usposabljanje, sem moral najprej spoznati

proizvode, ki jih razvijamo v Aeru, potem na splošno vse analitske metode, zdaj pa največ delam na IR spektrofotometriji – tj. snemanje samih spektrov in njihova interpretacija. Metodo smo na univerzi spoznali bolj na hitro, potrebna pa je praksa in še dodatni študij strokovne literature. Za naše delo je literature dovolj; v laboratoriju imamo iz knjižnice teoretična dela in atlase spektrov. Uporabljam pa tudi druge knjige iz naše knjižnice ali iz centralne tehnične knjižnice v Ljubljani.

Za strokovno nalogo pripravljam analizo krep samolepilnega papirja, vendar se ne morem ukvarjati samo s tem, saj delam še druge analize, npr. merjenje velikosti in porazdelitve velikosti delcev s coulter counterjem, merjenje vsebnosti vode ipd. Včasih nadomestim delavca, če je treba: dela je vedno dovolj.

Kaj pa okolje, sodelavci, mentor?

– Zelo sem zadovoljen. Vsi sodelavci so prijazni, nekatere sem poznal že prej. Tu nas je malo, v analitskem smo samo štirje. O strokovnih problemih se pogovarjamo, usklajujemo mnenja. Vsi so pripravljeni pomagati, svetovati. Res, vse v najlepšem redu. Nekaj več časa gre, ker smo oddaljeni od raziskovalne enote, vsak dan hodimo sem in tja. Moj mentor je Zdenka Penič. Zelo vestno opravlja svoje naloge, takoj reagira, posreduje svoje znanje. Povsod ni tako. Pogovarjal sem se s

svojimi prijatelji, sošolci. Ponekod pred pripravniki (in tudi drugimi sodelavci) znanje skrivajo. Tega pri nas ni. Nikoli nisem prepuščen samemu sebi – moja mentorica uredi kar je treba, ali mi pomaga, da sam opravi nalogo.

Če zaokroživa, o pripravištvu nasploh?

– Zdi se mi pozitivno, posebno kar tiče spoznavanja delovne organizacije, samoupravnih postopkov in seveda samega specifičnega dela. To, da mora pripravek na koncu opraviti strokovni izpit, se mi ne zdi posebna obremenitev. Priznam pa, da bi se brez njega zanimal predvsem za strokovno delo, za ostale stvari pa verjetno malo manj.

Iz razgovora sem razbrala, da tudi Iztok, enako kot večina drugih pripravnikov – nima stika z mladinsko organizacijo. Na sestankih ZSMS smo že večkrat razpravljali o tem, da pripravniki niso aktivni člani.

Morda bi vendarle razmislili in poskušali način, da bi aktivni mladinci z

osebnim stikom povabili pripravnike k sodelovanju v ZSMS.

Marija Tajhmajster

25. maj – Dan afriške enotnosti

25. maj je dan, ko pri nas v Jugoslaviji praznujejo mladi dan mladosti, ki je obenem tudi rojstni dan našega pokojnega Maršala Tita, v Afriki pa je to praznik Afriške enotnosti.

Dolga je pot afriške enotnosti, saj njeni začetki segajo na konec 19., oz. začetek 20. stoletja. Prvič je bila ideja o afriški enotnosti izpostavljena že leta 1881, od panafriškega kongresa v Bruslju, leta 1921, pa govorimo o treh obdobjih:

– do leta 1957 – to je čas počasnega rojevanja ideje afriške enotnosti in to predvsem v Ameriki in Evropi

– od leta 1957 (razglasitev neodvisnosti Gane) do leta 1963 – oblikovanje in širjenje političnih stališč v zvezi z bojem proti kolonizaciji

– tretje obdobje – ustanovitev Organizacije afriške enotnosti leta 1963.

Organizacija afriške enotnosti je bila ustanovljena v Adis Abebi (Etiopija) med 22. in 26. majem 1963. Takrat se je sestalo 31 šefov držav in vlad. To je bilo tudi eno največjih srečanj v zgodovini sodobne Afrike. Petindvajsetega maja so podpisali listino Organizacije afriške enotnosti (OAE) in ta dan proglasili za dan afriške enotnosti.

V listini so zapisane naslednje naloge te organizacije:

– utrditi enotnost in solidarnost

– uskladiti in pospeševati sodelovanje med državami

– braniti suverenost držav, njihovo ozemeljsko celovitost in neodvisnost

– odstraniti vse oblike kolonializma

– pospešiti mednarodno sodelovanje

– upoštevati listino OZD in deklaracijo o človeških pravicah.

Države – članice so se zavezale za usklajevanje odnosov na področjih: politike, demokracije, gospodarstva, transporta in komunikacij, izobraževanja in kulture, znanosti in tehnike, obrambe in varnosti.

Osnovna načela so: suverena enakopravnost vseh držav članic, nevmešavanje v notranje zadeve drugih, medsebojno spoštovanje, miroljubno reševanje sporov, obsodba vseh političnih umorov in podtalnih dejavnosti, pomoč še kolonializiranim deželam, neuvrščena politika.

Organiziranost OAE: najvišje telo je konferenca šefov držav in vlad, svet ministrov, ki pripravlja in izvršuje odločitve konference, generalni admi-

nistrativni sekretariat ter komisija za posredovanje, poravnave in sojenje. Ustanovili so tudi pet posebnih komisij za: gospodarstvo in družbena vprašanja, za izobraževanje in kulturo, za zdravstvo, higieno in prehranjevanje, za obrambo, za tehnične znanosti in raziskovanje.

Organizacija afriške enotnosti se je v celotnem obdobju delovanja srečevala z vrsto problemov, največje težave pri njenem delu pa so: jezik, tribalizem, religija, ideologija in vmešavanje velesil.

Jezik – jezikovni zemljevid Afrike kaže veliko raznolikost, poleg tega pa se afriški nacionalni in plemenski jeziki prepletajo s kapitalističnimi

Tribalizem – nacionalizem, sovraštvo do tujega naroda

Religija – več vrst: muslimanstvo, krščanstvo, animizem

Ideologija – nekatere države imajo socialistično usmeritev, nekatere kapitalistično

Vmešavanje velesil – Afrika je celina, kjer se meri ravnotežje sil v svetu, po celini so raztresena vojaška oporišča, ki nadzorujejo in ščitijo svoje interese.

Dan afriške enotnosti vsako leto obeležijo tudi afriški študentje, ki študirajo pri nas in s katerimi že vrsto let sodeluje naš klub OZN. Letošnja proslava je bila 27. maja v Ljubljani. V programu so sodelovali člani folklornih skupin, v katerih so študentje, ki študirajo v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu.

A. Žohar

Študijska ekskurzija članov kluba OZN

Med ekskurzijo v Londonu smo 23. aprila obiskali sedež Mednarodne pomorske organizacije (IMO – International Maritime Organization). Poleg dela te specializirane organizacije smo se želeli seznaniti tudi z delovanjem informacijskega centra OZN ter Mednarodne obrambe in sklada pomoči za Južno Afriko (IDAF).

Mednarodna pomorska organizacija

Delo centra so predstavili direktor centra, višji svetovalec pravnega oddelka ter pomočnika direktorja za pomorsko varnost in tehničnega sektorja.

Do leta 1982 se je organizacija imenovala Mednarodna pomorska svetovalna organizacija, 22. maja 1982 pa je prevzela naziv specializirane organizacije OZN – Mednarodna pomorska organizacija.

Organizacija združuje 130 držav članic, Jugoslavija je članica od leta 1960. IMO ima tudi enega pridruženega člana – Hong Kong.

Delo organizacije poteka v glavnem na treh področjih:

- svetovanje
- pomorska varnost
- kontrola onesnaževanja morja in okolja.

Organiziranost:

Najvišji organ je skupščina, ki se sestaja vsaki dve leti, izvršilni organ je svet, ki šteje 32 članov, izvršno oblast izvaja sekretariat, v katerem je 270 ljudi.

Posamezna področja delovanja organizacije potekajo prek petih komitejev:

- komite za pomorsko varnost
- komite za varstvo pred onesnaževanjem morja
- komite za tehnično kooperacijo
- komite za pravo
- komite za pospeševanje (olajševanje).

Komite za pomorsko varnost ima organiziranih še deset podkomitejev:

- za varnost navigacije
- za radiokomunikacije
- sredstva za varovanje življenj
- standardi urjenja in šolanja
- prevoz nevarnega blaga
- design ladij in opreme
- zaščita pred požari
- stabilnost, načrtovanje natovornosti in varnost ribiških ladij
- embalaža in ladijski tovor
- količina kemikalij.

Delovanje organizacij financirajo države – članice na osnovi lestvice, ki jo določi skupščina.

Komite za pomorsko varnost vodi izvršni svet, ki se sestaja vsakih šest mesecev. IMO je sprejel kar deset konvencij s področja varnosti na morju – najstarejša konvencija izhaja iz leta 1940, ki je bila v letih 1948, 1960, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971 in 1973 dopolnjena z amandmaji, na mednarodni pomorski konferenci leta 1974, pa je bila sprejeta prenovljena konvencija v pomorski varnosti. Pomembna je tudi konvencija za preprečevanje trčenj ladij na morju.

Delo v tehnično-kooperacijskem komiteju poteka prek svetovalne mreže; regionalni svetovalci so locirani v centru. Prvi stiki: svetovalec obišče državo, kjer prouči problem in v centru nato oblikuje projekt za posamezne države. Projekti obsegajo sodelovanje na področju pomoči za plovbo, do preprečitve pomorskega onesnaževanja ter izboljšanja pomorske varnosti.

IMO sodeluje tudi v aktivnostih regionalnega pomorskega programa, ki ga izvaja UNEP (Program ZN za okolje). Najpomembnejše področje obsega aktivnosti v treningih (urjenja, šolanja) širom po svetu. Rezultat aktivnosti je tudi ustanovitev Svetovne pomorske univerze v Malmøju (Malmö) na Švedskem, julija 1983. Na univerzi lahko študira 150 študentov, študij pa traja dve leti. Čeprav je študij namenjen mladim iz celega sveta je svetovna univerza še posebej pomembna za države v razvoju, kjer podobnih univerz nimajo, oz. so na nižji strokovni ravni.

Informacijski center OZN v Londonu

Delo centra je predstavil generalni sekretar centra g. Jensen. Delo centra poteka podobno kot drugod po svetu: zbiranje in posredovanje informacij Organizacije združenih narodov vladnim in ne-vladnim organizacijam in organom s ciljem, da bi stališča, priporočila in sklepe Organizacije združenih narodov uresničili v vseh državah članicah OZN. Hkrati pa je center tudi koordinator aktivnosti specializiranih organizacij in agencij, ki imajo

sedež v Veliki Britaniji. V centru je organiziran tudi publikacijski in izdajateljski center.

G. Jensen je ob predstavitvi delovanja centra še posebej izpostavil veliko delo, strokovno znanje in ugled našega Janeza Stanovnika, ki je bil vrsto let generalni sekretar ECE (Evropska ekonomska komisija) v Ženevi in za katerega si šteje v čast, da lahko reče, da je njegov prijatelj.

Mednarodna obramba in sklad pomoči za Južno Afriko

(IDAF-International Defence and Aid Fund For Southern Africa)

Delo organizacije je predstavil izvršni sekretar Alan Cock. Ustanovitelj te organizacije je škof Canon Collins v letu 1964. Delo vodi sedemčlanski svet.

IDAF je humanitarna organizacija, katere delo je namenjeno miroljubni in konstruktivni razrešitvi problemov, ki jih povzroča rasistična politika v Južni Afriki ter aktivnostim, ki naj bi pripeljale do svobodne, demokratične in antirasistične družbe v Južni Afriki in Namibiji.

Delo poteka predvsem na treh področjih:

- pomoč, obramba in rehabilitacija žrtev apartheida
- podpora in pomoč družinam žrtev rasizma
- informiranje o resničnih dogodkih v Južni Afriki.

Sedež mednarodne pomorske organizacije v Londonu

Čeprav vlada Južne Afrike predstavlja delo te organizacije kot teroristično, ji na drugi strani ne more oporekati, da posreduje v svet neresnične informacije, saj doslej še nikoli niso tožili te organizacije.

Organizacija se v glavnem financira iz sredstev kreditnega fonda OZN, sredstev držav članic, ekonomskega in socialnega sveta OZN in Unesca. Precej sredstev pa zberejo z izdajo in prodajo različnih publikacij ter organizacij humanitarnih manifestacij.

A. Žohar

NAŠI SODELAVCI

Prijatelju Robertu v spomin ...

Ob smrti našega mladega sodelavca Roberta RATAJCA, rojenega 28. novembra 1964, umrlega 19. aprila 1987 smo v naše uredništvo prejeli naslednji zapis.

Bilo smo prijatelji, sošolci, marsikaj smo skupaj doživeli, se nasmejali, skregali, pa se kljub vsemu lepo razumeli. Tudi ti, Robert, si bil eden izmed nas ...

Robert je odšel, se poslovil ..., dežne kaplje, so se spremenile v solze in žalost, v neizmerno bolečino ...

Robert, ne moremo dojeti, ne moremo verjeti, da si odšel, da te ni več, da se ne bomo nikoli več srečali pri delu v tovarni, se pozdravili ..., nikoli več. Robert, neizmerno nam je hudo.

Robert, zakaj?

Tako zelo mlad si še bil, pa čeprav to zveni kot fraza, celo življenje si še imel pred seboj. Življenje nas ne sme ukloniti, življenje moramo premagati sami, z lastno voljo, lastno močjo, ker te življenje drugače ukloni samo.

Robert, življenje si bil ti ...

Kakšen fant si bil ..., ne veš, kako zelo radi smo te imeli, spoštovali smo te, ker si bil prijatelj in poštenjak, v pravem pomenu te besede.

Prišlo je slovo. Kriknili bi od bolečine, vendar smo globoko pretreseni molčali, le biserne kapljice so nam polzele po licu ..., zate, Robert.

Zrli smo v tvojo podobo ..., o Robert, ko bi bil videl, kako hudo nam je bilo. Še zadnjič smo si tvoj mladi obraz vtisnili globoko v dušo, kjer nas je vse bolelo od žalosti ...

Robert, zakaj?

Bel nagelj je ležal ob tebi, tako nepopisno bel in nežen, Robert ...

Nagelj je s svojo snežno belino, obtoževal, žaloval in vpil ...

Robert, zakaj?

Veš, dragi Robert, če bi lahko, bi ti podarili vsak svoj košček volje, moč, vsak svoj del življenja, da bi ostal z nami.

Težko najdemo besede, s katerimi bi opisali žalost, ki nas duši, ko se poslovljamo od tebe.

»Vsi bodo dosegli svoj cilj, le jaz ga ne bom dosegel, ognja prepoln ...«

Hvaležni smo ti za prijateljstvo in nasmeh, ki si nam ga znal dati. In ko bo napočil lep spomladanski dan, boš tudi ti z nami ...

Robert, ne bomo te pozabili, živel boš v naših srcih, takšen, kakršnega smo te poznali ..., Roberta.

Sošolci – grafiki

MLADI ZA MLADE

Mladi o sebi

Mladi v naši delovni organizaciji so, kot sicer verjetno že veste, kar aktivni pri delu osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine Slovenije. V Aero mladi delajo v osnovnih organizacijah ZSMS v tozdih in v delovni skupnosti skupne službe. Tokrat vam predstavljamo tri predsednice osnovnih organizacij ZSMS: Mileno Kriz-

man iz delovne skupnosti skupnih služb, Vikico Žgank iz tozda Kemija Celja in Sašo Rode iz tozda Grafika.

Z njimi smo se pogovarjali o delu mladih v osnovnih organizacijah in o njihovih načrtih v prihodnjem obdobju.

Milena Krizman je o delu osnovne organizacije povedala, da le-to poteka v skladu s programom, ki so si ga mladinci zastavili na začetku leta. Tako so letos še dvakrat poskušali pripraviti razstavo, na kateri bi prikazali, kaj mladi v delovni skupnosti počno v prostem času, vendar pa niso uspeli, ker ni bilo dovolj sodelavcev. Vključevali so se v akcije občinske konference ZSMS Celje. Med njimi je bila akcija – vključevanje mladih v mladinske delovne brigade. Prijavila se je ena mladinka. Pripravili so tudi anke-to, ki jim bo služila za pripravo programa dela v letošnjih jesenskih mesecih. Povedala je še, da se člani predsedstva OOZSMS redno vključujejo v razprave o gradivih za seje delavskega sveta delovne skupnosti in delegacije zbora združenega dela. Ogorčena pa je bila nad odnosom posameznih članov OOZSMS do dela v osnovni organiza-

ciji. Dva »nadobudneža« sta – verjetno zaradi pomanjkanja pametnejšega dela – anketni list, ki je bil izpolnjen zelo kritizersko, nalepila kar na oglasno desko v Kocenovi ulici. Na vprašalnik sta kar nekako pozabila pripisati, da sama nista sodelovala pri delu OOZSMS in tako njunih kritik na račun dela te organizacije ni mogoče jemati resno. Sama se sprašujem, kako bodo takšni in podobni ljudje lahko v prihodnosti opravljali različna odgovorna dela v naši družbi, če ne želijo sodelovati pri delu različnih družbenopolitičnih organizacij.

Pozabila pa je omeniti, da delo OOZSMS sloni predvsem na njenih »ramenih« in da, poleg rednega dela v službi in študija ob delu, še vedno najde

čas za delo v mladinski organizaciji. Z veseljem pa je povedala, da jim pri delu veliko pomaga mentorica OO ZSMS v delovni skupnosti skupnih služb Štefka Kozmus.

Omenila je še to, da so mladi iz delovne skupnosti praznovali svoj praznik – Dan mladosti skupaj z mladimi Celja na prireditvah, ki jih je organizirala občinska konferenca zveze mladine Celje.

Vikica Žgank je predsednica osnovne organizacije ZSMS tozda Kemija Celje. O delu njihove organizacije ZSMS je povedala, da poteka v okviru programa dela, ki so si ga zastavili in skoraj v celoti uresničili. Obravnavali so gradiva za seje samouprav-

nih organov in oblikovali pripombe na posamezne gradiva, oz. samoupravne akte v javni razpravi. Zelo dobro teče program obiskov različnih delovnih organizacij po Sloveniji. Tako so v letošnjih prvih petih mesecih organizirali ekskurzijo v delovne organizacije Tosama Ljubljana, Šumi Ljubljana in Sladkogorska iz Sladkega Vrha. Seznanili so se z proizvodnjo v teh delovnih organizacijah, delom mladinskih organizacij, pa tudi drugih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Ekskurzij se je vsakič udeležilo okrog dvajset mladincev. Imajo tudi izredno dobro sodelovanje z osnovnimi šolami, katerih pokrovitelj je tozda Kemija Celje. Najbolj konkretna akcija tega sodelovanja je tradicionalni kviz na temo »Kako poznamo Aerov proizvodni program«, ki so ga pripravili pred kratkim. Sodelovali so učenci osnovnih šol Ivan Kovačič-Efenka in Veljko Vlahovič, ki so se za kviz zelo resno pripravili. Skupaj z izvršnim odborom sindikata v njihovem tozdu bodo izvedli tudi akcijo čiščenja okolja. Posebno pozornost so pri svojem delu posvetili pripravnikom in njihovim problemom.

Zato so organizirali sestanek s pripravniki, predstavniki strokovnih služb in predsedstvom mladine. Razgovor je bil pester in je prinesel veliko

predlogov za izboljšanje pripravnosti. Beseda je tekla tudi o mentorjih in o praksi, ki so jo opravljali med šolanjem. Člani predsedstva OOOZSMS so bili zelo veseli, ko so kasneje ugotavljali, da so v njihovem tozdu vsi pripravniki opravili pripravnški izpit in da se je zanje doslej nekako še vedno našla redna zaposlitev.

Mimogrede je še omenila, da se pri izvedbi posameznih aktivnosti trudijo vsi člani predsedstva in da imajo tudi vodje njihovih organizacijskih enot razumevanje za delo mladinske organizacije, saj je marsikaj treba postoriti kar med rednim delovnim časom. Poudarila je še, da ima za tako aktivno delovanje osnovne organizacije največ zaslug njihova mentorica Anita Žoher, ki jim je vedno pripravljena pomagati.

Saša Rode je predsednica osnovne organizacije Zveze socialistične mladine tozda Grafika slabo leto. Malce žalostna je povedala, da si je delo v mladinski organizaciji tozda drugače predstavljala. Zato je kar malce razočarana ob dejstvu, da je odziv mladih pri izvedbi posameznih nalog, ki so si jih zastavili v okviru programa dela, slabši, kot je pričakovala. Včasih je tudi zelo slab. Zato se tudi nemalokrat znajde v pat poziciji in pred zapletenim vprašanjem, kako pripraviti program dela osnovne organizacije ZSMS, ki bi pritegnil k delu večje število mladih. Res je, da je za slabše delo mladinske organizacije tudi več objektivnih razlogov – med drugim tudi triizmensko delo. Bolj verjetno pa je, da mladinsko delo v Grafiki nima prave tradicije. Morda jim zato ni uspelo izvesti najpomembnejših točk progra-

ma: maškarade na snegu in čiščenja okolja. Mladinci pa so sodelovali v razpravah o gradivih za seje samoupravnih organov in oblikovali nekaj pripomb nanje in se tako, kot vsi ostali, udeležili mladinske politične šole v Zrečah.

Mentorica za delo v njihovi osnovni organizaciji ZSMS je Janja Završnik, ki ji rada pomaga z nasveti in predlogi.

Ob koncu našega razgovora o delu v mladinskih organizacijah so naše sogovornice povedale, da bi v program dela za prihodnje obdobje želele vnesti predvsem teme, ki bi morale biti pomembne in zanimive za večino mladih: stanovanjska problematika in izobraževanje ob delu.

Preden smo se razšle, sem jih še vprašala, kaj menijo o tem, kakšne možnosti ima mlad človek v Aeru za napredovanje v službi in za rešitev svojega stanovanjskega problema.

Ob prvem vprašanju so menile, da ima vsak dober in prizadeven delavec možnost napredovanja v službi. Ob drugem vprašanju pa so molčale.

Dora Rovere

Koliko mladi poznajo Aero?

Mladinci iz tozda Kemija Celje so v začetku maja pripravili že tradicionalni kviz (tretje leto zapored) za učence osnovnih šol, katerih pokrovitelj je njihova temeljna organizacija. Tematsko področje kviza je bilo tokrat DELO V AERU.

Nastopilo je šest tričlanskih ekip in sicer tri iz Osnovne šole Ivana Kovačiča-Efenke in tri iz Osnovne šole Veljka Vlahoviča iz Celja.

V prvem delu kviza so sodelovale vse ekipe, tri najboljše pa so tekmoval v drugem delu kviza.

V prvem delu so ekipe odgovarjale na tri vprašanja, v drugem delu – to so

bili finalisti – pa na pet vprašanj. Za vsak pravičen odgovor so ekipe dobile po dve točki, za delno pravičen odgovor pa eno.

Zapletlo se je tik pred koncem tekmovalja, ko sta dve ekipi dosegli enako število točk in tekmovalci so morali odgovarjati tudi na dodatna vprašanja.

Vprašanja so bila precej zahtevna in marsikaterega odgovora verjetno ne bi poznali tudi naši delavci. In da ne bi mislili, da to ni res, povzemamo nekaj vprašanj in odgovorov, ki so jih za kviz pripravili člani predsedstva mladinske organizacije v tozdu Kemija Celje.

– Kaj omogoča TEP samolepilni trak in kaj dobro lepi?

TEP trak omogoča enostavno, hitro in ekonomično polaganje talnih oblog;

dobro lepi tafting iglane talne obloge (itison, tapisone), preproge vseh vrst, PVC talne obloge (topli podi), ostale materiale (les, steklo, kovine, beton, tekstil, guma).

– Naštej dimenzije formatov Self-contained papirja.

Dimenzije so: 860 mm x 610 mm
610 mm x 430 mm
430 mm x 305 mm
305 mm x 215 mm.

– Naštej vsaj deset barvnih nians umetniških akvarelnih barv JAKOPIČ!

Jakopičeve barve so: kadmijeva citronska rumena, kadmijeva rumena – svetla, kadmijeva rdeča – svetla, kadmijeva rdeča – temna, alizarin kraplak, ultramarin, prusko modra, kobalt zelena, kromoksid zelena, svetli oker, angleško rdeča, žgana siena, siena, žgana umbra, sepia, slonokoščena črna.

– Kaj je osnova umetniških oljnatih barv JAKOPIČ?

Osnova so visokokvalitetni obstojni pigmenti z lanenim oljem kot vezivom.

Kako se pakirajo tempera barve v plastenkah?

Pakirajo se v plastenke po 1000 ccm.

Ekipa zmagovalcev iz OŠ Ivan Kovačič-Efenka.

– S katero firmo sodeluje Aero pri programu barv in materialov za umetnike JAKOPIČ?

To je firma Royal Talens iz Nizozemske.

– Kako se imenuje avtomatski sitotiskarski stroj?

SA 4.

Prvo mesto in komplet izdelkov Aera je osvojila ekipa s številko 5 iz

Osnovne šole Ivan Kovačič-Efenka, drugo in tretje mesto sta zasedli ekipi s številkami 6 in 3 iz Osnovne šole Veljka Vlahoviča.

Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno, mladi tekmovalci so pokazali odlično znanje, tako da strokovna žirija ni imela težkega dela.

Dora Rovere

ŠPORT IN REKREACIJA

Huda paprika in dobra nogometna predstava

Ob naslovu tega, sicer športnega prispevka, bodo ljubitelji filmske umetnosti morda najprej pomislili na ameriški film, ki so si ga pred kratkim lahko ogledali v Celju, vendar je enak le besedni začetek in zares nič drugega.

Bolj prav bodo imeli ljubitelji slastno začinjenih jedi z rdečo, po okusu pekočo vrsto zelenjave – hudo papriko – kot ji pravimo po domače. In že smo na pravi poti. Gre za značilno začimbo madžarske narodne kuhinje, s katero so se sredi maja na gostovanju na Madžarskem najprej srečali naši nogometaši – sekcije velikega nogometa. Ogrevanja z dobro voljo naj bo za začetek dovolj; zapisati želimo več o popotovanju k našim severovzhodnim sosedom in športnem dogodku, v katerem je naše moštvo dokazalo zelo dobro pripravljenost in učinkovitost.

Pred nekaj meseci je naš sodelavec Rudi Škedelj navezal prve stike z nogometnim klubom iz mesta Sümeg na Madžarskem. Kot je povedal, so mu pri tem pomagali nogometni veterani iz Šmartnega ob Paki, ki so že gostovali pri naših sosedih. Člani naše sekcije velikega nogometa so že nekaj časa načrtovali športno srečanje izven naše regije in uradno vabilo iz Sümega je bilo vsekakor zanimivo in dobrodošlo. Odločitev za »meddržavno« prijateljsko nogometno tekmo torej ni bila težka.

Petnajstega maja so se naši nogometaši s tehničnim štabom podali na pot z našim avtobusom. Dobro razpoloženi smo se za kratek čas zresnili na našem mejnem prehodu, saj smo šli skozi precej skrben pregled, ki ga nismo pričakovali. Na srečo je bilo vse v redu. Tudi prvi trenutki na madžarski strani meje so bili nekoliko bolj napeti, vendar smo s pomočjo našega vodiča Franja Maška – Feribačija in njegovega znanja madžarskega jezika hitro opravili vse, kar sodi med obveznosti pri vstopu na Madžarsko.

Spet smo se razživeli in ob opazovanju bližnje okolice spoznavali dobro kakovost cest, ki so, v primerjavi z našimi, brez »tresljajev«. Pred nami je bilo obrobje Panonskega nižavja s skrbno obdelanimi širnimi polji in kmalu tudi Blatno jezero.

Ob prvem predahu med potjo – v motelu – se je pričel prvi stik z značilnostmi madžarske kuhinje. Večina se je odločila za »hišno« posebnost – pörkölt iz srnjega mesa z žličniki in kuhano koruzo. Jed je zelo podobna golažu in paprikašu, le bolj začinjena je s hudo papriko. Marsikdo je kar malce

Naši tekmovalci so si med drugim ogledali mesto Keszthely.

Enajsterici sta zaigrali borbeno, kljub razmočenemu igrišču.

Preden smo se razšli, smo se zbrali za skupni posnetek.

zavidal skupini avstrijskih turistov pri sosednjem omizju, ki je izbrala dunajski zresek. Bolj za šalo kot zares je nekatere fante že zaskrbelo, kaj bo še pozneje.

Vse pa nas je prijetno presenetila čistoča v objektih in sanitarijah, ki nas

je spremljala povsod na Madžarskem. Ob bežnih vtisih o razvoju turizma pri naših sosedih bi lahko dodali še to, da so si zastavili dobre načrte.

Prvi postanek v večjem turističnem kraju ob Blatnem jezeru je bilo srečanje z mestom Keszthely, ki nas je pri-

tegnilo z živahnim utripom. Pa naj še kdo reče, da moški ne znamo nakupovati; zelo hitro smo zbrali vse informacije o trgovinah, izdelkih in cenah ter izbrali vse tisto, kar smo želeli prinesiti našim življenjskim družicam in otrokom. »Operativni sestanki« so bili v bližnjih gostinskih lokalih, kjer smo preganjali opoldansko soparo z dobrim vzhodnonemškim pivom in osvežilnimi pijačami. Največ težav smo imeli z madžarščino, ki nam je mimogrede zastavila mnogo ugank, večkrat pa so nas »bolele roke«. Naš Feribači je imel veliko dela.

Mesto Keszthely se je razvilo ob prehodu iz 18. v 19. stoletje. Veliko zaslug za to je imela pomembna madžarska zgodovinska osebnost – grof György Festetics, ki je poskrbel za hiter napredek. Ob mogočni palači, polni bogate preteklosti in razkošja, moramo omeniti tudi svetovno znano agronomsko fakulteto, ki pospešeno proučuje in skrbi za sodobno kmetijstvo z vedno novimi izsledki. Blatno jezero pa je ponudilo možnosti za razvoj turizma, ki se danes že ponaša z več velikimi hoteli in spremljajočimi objekti.

Madžarsko »morje« je velika površina motne, blatne vode. Reka, ki napaja jezero, prinaša veliko blata in je tako, lahko bi rekli, naravni onesnaževalec. Urejeno okolje pa dodaja svoje in kaj hitro zbledi pomislek za kopanje v jezeru. Med ogledom smo srečali več avstrijskih in nemških turistov, ki pa v sezoni preplavijo Balaton.

Popoldne smo se odpeljali v približno 30 kilometrov oddaljeni Sümeg. Gostitelji so nas lepo sprejeli, mučila pa jih je zadrega s prenočišči v mestu. Hotel namreč obnavljajo, večji del pa so zasedli motokrosisti, ki so se naslednji dan pomerili na dirki za državno prvenstvo. Vrniti smo se morali v bližino Blatnega jezera, kjer smo prenočili v lepo urejenih hišicah v počitniškem naselju združenja madžarskih vinogradnikov. Mimogrede slučajnost – Štajerci in vinogradništvo.

Tudi večerja je potekala v takem okolju – vinski kleti sūmeškega kmetijskega kombinata, ob izvrstnem renskem rizlingu in pikantnem paprikašu. Še ena preizkušnja za naše fante – že znana začimba in močna kapljica.

S trenerjem nogometašev Sūmega sem se za trenutek ujel v pogovoru o taktiki in vsi smo se dobro nasmejali. Veliko več dela pa je imel Rado Faktor, ki se je pogovarjal z vodstvom kluba, v katerem je več vodilnih delavcev iz različnih podjetij. Med njimi je bil tudi predsednik kluba Isztvan Major, ki je povedal, da si vsi močno prizadevajo za ožvitev športnih aktivnosti v mestu, v nogometnem klubu

pa nosijo vse breme obstoja in delovanja.

V nogometnem klubu je 45 igralcev, vključno z mladinskim moštvom. Društvo je pred leti nastopalo pod okriljem avtobusnega podjetja Volan, pred kratkim pa je postalo mestni klub. Pestijo jih finančne težave, saj na Madžarskem zelo malo sredstev namenjajo za amaterski šport. Zato je še toliko več dela pri pridobivanju sredstev za čimbolj nemoteno delovanje kluba. Vsi se sicer dobro zavedajo, da bodo na finančnem področju napredovali le z dobrimi rezultati in požrtvovalnimi prizadevanji vodstva.

Sümega je dobil mestne pravice šele pred tremi leti, v njem pa živi približno 8.000 prebivalcev, ki delajo v rudnikih boksita in apnenca ter manjši tekstilni tovarni. Povsod se ubadajo s finančnimi problemi. Izvozijo sicer skoraj celotno proizvodnjo boksita, vendar je to premalo za normalen razvoj mesta. V naslednjih letih, ko bodo odprli nov rudnik boksita, si obetajo boljše čase.

V kmetijstvu se soočajo s pomanjkanjem rodovitne zemlje, omenimo lahko vzrejo jahalnih konj, ki prinašajo nekaj turističnih deviz. Od športnih panog se v mestu, poleg nogometa, razvija še motokros, polagoma pa oživljajo tudi množične rekreacijske akcije.

Nad mestom se dviga vzpetina – lepa razgledna točka – in nekateri »ravedneži« smo se nanjo podali kar po strmi bližnjici. Poimenovali smo jo Petrova pot. Okrog leta 1680 je bila na vrhu zgrajena precej velika trdnjava za obrambo pred Turki, hkrati pa je bil to branik sümške škofije in vere. Obzidje in del grajskega poslopja je že močno načel zob časa, sredstev za obnovo pa skorajda ni. Skratka, vse se vrti v začaranem krogu pomanjkanja denarja.

In zdaj k nogometnemu srečanju!

Ob petih popoldne se je nad mestom zgrnilo močno neurje z mrzlim severnim vetrom, lilo pa je kot iz škafe. V takšnih razmerah se je pričela nogometna tekma. Iz kabine ob igrišču smo zaskrbljeno prezebli pogledovali v nebo.

Vendar sta enajsterici zaigrali hitro in borbeno na močno razmočenem igrišču, mi pa smo jih živahno bodrili. Moštvo Aera je nastopilo v postavi: Darko Kopitar, Smail Harambašić, Brane Košak, Slavko Kos, Silvo Razboršek (Lojze Kroflič), Franc Bosina, Jože Kolčan, Rudi Škedl, Slavko Fedran, Stane Bevc in Jani Petek.

Že v 5. minuti so naši igralci izvedli dober napad in po strelu Silva Razborška proti голу je Slavko Fedran zatresel mrežo vratarja Sümega. Vodimo! Igra se je malce umirila in odvijala bolj

na sredini igrišča, čeprav so madžarski nogometaši poskušali prodreti pred naša vrata. V 25. minuti se je poškodoval Silvo Razboršek, zamenjal pa ga je Lojze Kroflič.

Igralci Sümega so spet zaigrali hitreje in v 30. minuti izenačili rezultat. Sledilo je krajše obdobje nervozne igre na obeh straneh, vendar se je prvi polčas sklenil z 1 : 1.

V drugem polčasu je naše moštvo zaigralo še bolje kot v prvem, in dokazalo, da je dobro pripravljeno in učinkovito. Stane Bevc je zablestel z dvema zadetkoma, v 51. in 62. minuti. Pohvaliti moramo vse naše nogometaše, saj je vsak prispeval svoje in vsi so si

zaslužili visoke ocene. Veselje k zmagi je dodal še Jože Kolčan z zadetkom v 80. minuti. Torej, 4 : 1 za Aero!

Naši gostitelji so športno sprejeli poraz, čeprav so si želeli boljši izid. Vsi pa so se zbrali za skupni posnetek.

Na poslovilnem srečanju nas je pozdravil tudi župan mesta Sümeg in poudaril pomembnost športnega sodelovanja. Z nogometaši Sümega smo se dogovorili še za povratno srečanje v Celju. Le-to bo 7. avgusta in upamo, da bomo gledali dober nogomet in lepo prijateljsko srečanje.

Ob koncu le še to: Najlepša je vrnitev domov!

Tone Škerbec

Redna letna skupščina Rokometnega kluba »Aero« – Celje

Rokometni klub »Aero« – Celje se je v četrtek, 28. maja 1987, sestal na svoji redni letni skupščini. Na njej se je zbralo okrog 60 vabljenih – pretežno igralcev in članov kluba ter gostov. Tema skupščine je bila analiza lanskega leta in rezultatov ter program, naloge in cilji za prihodnjo tekmovalno sezono. V nadaljevanju povzemamo najpomembnejši del sicer obširnega poročila, ki ga je za skupščino pripravilo strokovno in organizacijsko vodstvo kluba.

– 8. mesto I. ekipe v II. ZRL	22 točk
– polfinalisti pokala SRS (poraz z »Inlesom«!)	12 točk
– mladinsko prvenstvo SRS: izpadli v predtekmovanju!	– točk
– 1. mesto na kadetskem prvenstvu SRS	8 točk
– 1. mesto starejših pionirjev na prvenstvu SRS	8 točk
– prvenstvo SRS za mlajše pionirje: izpadli v predtekmovanju!	– točk
– 8. mesto na prvenstvu ŠSD	1 točka
– članski državni reprezentant	– točk
– 2 × mladinski državni reprezentant (Banfro, Čater)	10 točk
– 4 × mladinski reprezentant SRS (Anžič, Kvartič, Jeršič, Čater)	12 točk
– 7 × kadetski reprezentant SRS (Anžič, Banfro, Čater, Privšek, Franc, Šafarič, Goršič)	14 točk
– 3 × pionirski reprezentant SRS (Tome, Sedej, Vešligaj)	3 točke

SKUPAJ: 90 točk

1. Dinos Slovan 102 točki, 2. Aero Celje 90 točk, 3. Inles Ribnica 58 točk, itd.

Primat v Sloveniji so celjski rokometarji izgubili na račun rezultatov I. ekipe oziroma članov, saj je »Dinos Slovan« v tej kategoriji zbral kar 75 točk oz. 45 več od Celjanov. Vendar pa so mladi igralci »Aera« še vedno najboljši v Sloveniji, saj so tokrat sami

zbrali 56 točk, oz. kar 62 % od vseh 90 doseženih za klub!

Ostali pomembnejši rezultati in uspehi
– uspešno gostovanje I. ekipe v Franciji

– 1. mesto članov na turnirju za »Karavanški PSK pokal« v Celju

– zmagovalci srečanja z Dinos Slovanom ob 40-letnici rokometu v Celju (pionirji 21 : 20, mladinci 24 : 13, člani 33 : 29)

– 3. mesto članov na turnirju v Celovcu (1. Infosistem, 2. Tatabanya, ...)

– 2. mesto na turnirju za »Nagrado Celja 1986« (1. Infosistem); Vito SELČAN najboljši igralec turnirja

– 5. mesto II. ekipe (pretežno mladinci in kadeti) v II. SRL 1985/86

– 1. mesto v mladinski ligi vzhod, sezona 1985/86

– uspešno gostovanje mladincev v Grevenbroichu in Singenu (ZRN) ter v Olomoucu (ČSSR)

– Tetey BANFRO najboljši igralec finala prvenstva SRS za kadete, Boštjan STRAŠEK najboljši vratar in Tomaž ČATER najboljši strelec

– naši kadeti (Strašek, Banfro, Čater, Privšek, Franc, Šafarič, Goršič) s trenerjem Tisljem okostje reprezentance SRS, ki je bila že drugič zapored prva na turnirju AVNOJ 1986; Tetey BANFRO najboljši igralec turnirja, Tomaž ČATER pa drugi strelec

– 5. mesto starejših pionirjev na turnirju v Prulah, 25. 5. 1986

– 1. mesto starejših pionirjev na turnirju v Izoli, 2. 6. 1986

– Kristijan LUPŠE najboljši igralec finala prvenstva SRS za starejše pionirje.

Jubilejno 40-letnico rokometu v Celju je klub zaključil z osvojitvijo naslova *republiških prvakov med mladinci* in ga januarja letos obogatil še z naslovom *vicesampionov na državnem prvenstvu* v Banja Luki, kjer so se še bolj izkazali tudi posamezniki: Aleš ANŽIČ kot najboljši vratar in Tomaž ČATER kot najboljši strelec prvenstva. Po splošni oceni vseh nepristranskih strokovnjakov in opazovalcev je naslov državnih prvakov mladim Celjanom ušel le zaradi domačega terena zmagovalne ekipe! Sicer pa so mladinci »Aera« doslej najuspešnejše moštvo na državnih prvenstvih, saj so v osmih nastopih osvojili štiri naslove državnih prvakov in štiri naslove vicesampionov!

2. PROGRAM STROKOVNEGA DELA

Osnovna naloga kluba je *čimboljše strokovno in organizacijsko delo* z značilnostmi, ki predstavljajo že tradicionalni stil dela kluba v zadnjih nekaj letih:

- formiranje ekipe:
- 1. iz lastnega kadra igralcev (80 %)
- 2. iz mladih kadrov od drugod
- 3. iz kvalitetnih igralcev od drugod (1–2)
- delo in vzgoja lastnega strokovnega kadra
- poudarek na individualnih uspehih pri delu z mladimi (reprezentanti)

– vodenje tekmovalnih ŠSD in selekcioniranje na OŠ (skupaj z ZTKO).

Celotno delo kluba je podrejeno cilju: *ponovna uvrstitev v I. zvezno ligo* in pridobitev slovesa pravega rokometnega centra, znanega po vzgoji mladih rokometalcev in strokovnjakov.

Zelo podrobno so v strokovnem programu prof. Toneta Goršiča *opredeljene tudi*:

- skupne strokovno-tehnične naloge
- naloge v zvezi s sestavo I. ekipe
- naloge v zvezi z izboljšanjem kvalitete I. ekipe
- strokovno-tehnične naloge pri delu z mladimi in selekcioniranjem
- nekatere splošne organizacijske naloge.

3. TEKMOVALNE NALOGE IN CILJI TER POGOJI ZA TO

Permanentna naloga in cilj kluba je *povratak članske ekipe v I. zvezno ligo*, konkretno pa letos, oziroma v sezoni 1987/88:

- uvrstitev I. ekipe v vrh lestvice II. ZRL in nastop vsaj v osmini finala YU-pokala
- naslov republiškega prvaka med mladinci ter nastop v finalu državnega prvenstva
- uvrstitev ostalih selekcij (kadeti, starejši in mlajši pionirji) vsaj v republiški finale (4 ekipe)
- 3. mesto II. ekipe v II. slovenski ligi
- 1. mesto v mladinski ligi vzhod
- 3 × mladinski državni reprezentant
- 5 × mladinski republiški reprezentant
- 3 × kadetski republiški reprezentant
- 3 × pionirski republiški reprezentant
- naslov najboljšega moškega rokometnega kluba v Sloveniji.

Za uspešno nastopanje članske ekipe v II. zvezni rokometni ligi oziroma čimprejšnjo vrnitev v I. ZRL je potrebno zagotoviti predvsem:

- ustrezna finančna sredstva za osnovne potrebe
- igralsko okrepitev ekipe (Toplak, Anderluh, Levč)
- kvalitetno strokovno delo (trener)
- primeren način stimulacije igralcev in ostala nadomestila
- ostale pogoje (šola, zaposlitev, stanovanje, kredit, prehrana, ipd.)
- dobro organizacijo in vzdušje v klubu.

Za uspešno delo z mladimi selekcijami so v glavnem zagotovljeni vsi najnujnejši pogoji, še več pozornosti pa je v klubu potrebno posvetiti strokovnemu delu in vodenju posameznih ekip (trenerji in tehnični vodje) ter selekcioniranju na osnovnih šolah. Celje mora biti tudi v prihodnje središče

vzgoje ter razvoja mladih rokometalcev in zbiranja okoliških talentov!

4. ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE KLUBA

... mora biti, ob stalnem napredku in izpopolnjevanju, vsakodnevna skrb vseh v klubu! Čeprav je klub dokaj dobro organiziran in je na marsikaterem področju naredil korak naprej, pa se s tem ne sme zadovoljiti, ampak mora *poudarjeno skrbeti predvsem za*:

- splošno organizacijo in administracijo kluba
- informativno in propagandno dejavnost
- sodnike in delegate na domačih prvenstvenih tekmah
- organizacijo potovanj in bivanja
- redno spremstvo vodstva kluba na gostovanjih
- stalno delo z igralci vseh ekip
- reklamna sredstva in pripomočke
- sodelovanje z domačimi in tujimi klubi
- organizacijo in vodenje različnih domačih tekmovalnih in turnirjev
- reševanje zaposlitvenih in stanovanjskih problemov vseh igralcev
- sodelovanje s TKS, ZTKO, RZS in RZJ.

V zadnjem času celjske rokometalce *vabijo k sodelovanju različni klubi v Sloveniji (predvsem člani) in Jugoslaviji (predvsem mladinci)*. Veliko ponudb imajo tudi iz tujine, iz: Italije (Siracusa, Teramo), ZRN (Hofweier, Singen, Grevenbroich), Avstrije (Celovec), Madžarske (Tapolca) iz ČSSR (Olomuc). Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, saj gre v večini primerov za povratna srečanja, bodo morali, razen tistih najbližjih, *večino ponudb odkloniti, kar velja predvsem za tujino*. Glede na sloves jugoslovanskega rokometu ter *popularizacijo kluba in Celja v celoti* je to vsekakor nepopravljiva škoda, zato bi se vsi skupaj v klubu in Celju morali potruditi za izvedbo vsaj nekaterih sodelovanj in izmenjav!

Za čimboljše izvajanje organizacije in poslovanja kluba so zamenjali nekaj neaktivnih ali manj aktivnih članov Izvršnega odbora in posameznih komisij ter jih nadomestili z novimi. Spremenili so tudi dosedanje predstvedstvo kluba in ga iz nesmiselnih 19 članov skrčili na samo 5. V novem predsedstvu kluba so: Stane Bizjak, Stane Seničar, Andrej Šušterič, Franci Puser in bodoči glavni direktor »Aera«.

5. FINANČNA PROBLEMATIKA KLUBA

Vse kaže, da je vsako govorjenje o finančnih težavah celjskega rokometu postalo brezupno in nerešljivo, saj

klub praktično iz dneva v dan tone v vse večje pomanjkanje finančnih sredstev! Lansko leto je klub zaključil z 243 starimi milijoni din izgube, ki jo je letos sicer že poravnal s ponovnim najetjem kratkoročnega kredita, vendar je tako le preložil težave. Iz primerjave načrtovanih prihodkov z dejanskimi prihodki in odhodki v letu 1986 je razvidno, da je plan prihodkov presežen za 49, plan odhodkov pa za 60 odstotkov. Največje prekoračitve pri odhodkih so: propagandni stroški z indeksom 362 % (40-letnica klubal), nabava športne opreme 195 %, športni dodatek 190 % in stroški tekmovalcev 173 %. Med prihodki se je dotacija ZTKO-Celje, glede na plan, sicer podvojila (indeks 214 %), še bolj izdatno je klubu pomagal pokrovitelj DO »Aero«, precej sredstev se je nateklo

po izdaji knjige »Kako igramo roko-met«, od srečolova, vstopnine in ostalih propagandnih virov. Vse to pa za pozitivni zaključek leta 1986 ni zadoščalo, čeprav je iz podrobnega pregleda odhodkov razvidno, da glede na inflacijo klub ni pretirano trošil! Seveda pa bi bila podoba, ob upoštevanju nekaterih materialnih uslug (prevoz, ipd.), ki jih je klubu nudil pokrovitelj in nekatere druge delovne organizacije, precej slabša. Upoštevajoč ta delež, je ZTKO-Celje klub pokrivala z manj kot 60 %, vsa ostala sredstva pa so v klubu prek sponzorstva in drugih virov nabrali sami!

Planirani prihodki oziroma poraba v letošnjem finančnem načrtu znaša okrog 5,6 milijard din (v starih dinarjih)! Zaenkrat ima klub zagotovljena naslednja finančna sredstva:

- dotacija ZTKO Celje	24,814.150 din ali	71 %
- pokroviteljstvo DO »Aero«	10,000.000 din ali	100 %
- propagandna sredstva in ostalo	6,000.000 din ali	50 %
SKUPAJ ZAGOTOVLJENO:	40,814.150 din ali	72 %

Za poslovanje v letu 1987 ima klub torej zagotovljenih 72 % sredstev, oz. približno 1,6 milijard starih din manj, kot so načrtovali! Največji primanjkljaj (okrog 1 milijarda starih din) je v sredstvih ZTKO-Celje, ostanek pa so predvsem preostala propagandna sredstva, ki naj bi si jih klub zagotovil sam. Vsi ti podatki kažejo na letošnji izredno kritičen finančni položaj, saj je na tak način vprašljivo celotno delo in poslovanje kluba. Prvih pet letošnjih mesecev je »srečno« minilo – kako naprej, pa ob takšnem stanju in perspektivah celjskega športa nihče ne ve?!

6. POKROVITELJ IN OSTALI SPONZORJI

Pri takšnem načinu financiranja telesne kulture in športa v naši družbi je delež pokrovitelja odločujoč, kar še posebej velja za roko-met v Celju! Brez zadržkov lahko trdimo, da si brez delovne organizacije »Aero«, njenega finančnega deleža in ostale pomoči, ki v strukturi celotne porabe kluba znaša okoli 30 %, ne bi mogli zamišljati njegovega dela in poslovanja, za kar so na skupščini še enkrat izrekli zahvalo vsem delavcem v »Aeru«. Klub temu ostaja mnenje, da bi lahko bilo to sodelovanje še bolj plodno in obsežno, kar pa ne velja le s strani DO »Aero«, ampak in predvsem s strani kluba v obliki večjega propagiranja in ostalih aktivnosti. Sodelovanje bi morali še bolj legalizirati in osvetliti ter ga tako še bolj približati vsem delavcem v »Aeru« – prek sej Poslovnega sveta in samoup-

ravnih organov ter internega glasila. Delavci »Aera« naj bi skratka vedeli – za kaj in koliko dajejo! (Opomba: Naš prispevek je že eden od prvih korakov k temu!)

Od ostalih sponzorjev je letos na prvem mestu »Loterija Slovenije«, ki za propagiranje na dresih I. ekipe prispeva 300 milijonov starih din. Omembe vredna sta še »Kovintehna« in »Zlatarne« Celje, s katerima pa se ta spisek že konča. Verjetno bo pri ostalih delovnih organizacijah v Celju in okolici težko uspeti. Vendar pa dobro organizirana akcija in ponudba tega ne izključuje, še posebej, ker gre lahko za različne oblike sodelovanja! Še vedno neobdelano področje so obrtniki, ki pa so pripravljeni sodelovati le ob določenih občinskih olajšavah. O tem govorimo že nekaj let, vendar rešitve še vedno ni, kot da bi šlo pri tem za bogatenje posameznikov ali celo kazniva dejanja!

7. PRIORITETA V CELJU

Glede na aktualne priprave o prioriteti celjskega športa so na skupščini sklenili, da je ena njihovih trenutno najpomembnejših nalog ponovna in dokončna potrditev veljave celjskega rokomet! Čeprav to nekaterim očitno ni všeč, pa je treba pri določitvi prioritete VZTRAJATI – če ne bo šlo drugače, tudi na osnovi »preštevanja« oziroma vrednotenja rezultatov in ostalih kriterijev. Nedopustno je namreč, da ZTKO Celje nekatera društva in klube financira celo v višini 80 do 90 %, medtem ko se morajo roko-

metaši in še nekateri samofinancirati tudi od 40 do 50 %! S takšnim načinom financiranja ZTKO Celje je treba prekiniti – ne glede na tradicijo in daljne uspehe nekaterih panog ter njihovo forsiranje s strani določenih struktur. Osnova za pravično delitev telesno-kulturnega dinarja so lahko le DOBRO DELO IN REZULTATI, kar naj bi pomenili predvsem naslednji kriteriji:

- vrednotenje tekočih ekipnih in individualnih rezultatov
- kvaliteta panoge v svetovnem merilu
- množičnost ali število aktivnega članstva
- popularnost in zainteresiranost Celjanov
- realnost doseganja željenega cilja
- finančna obremenitev za doseganje tega cilja
- možnost oziroma pripravljenost sofinanciranja s strani gospodarstva
- program strokovnega dela, naloge in cilji
- organiziranost in delo v klubu oziroma društvu
- zaledje in tradicija panoge
- trenerski in ostali strokovni kader
- ostali stranski učinki.

Ne glede na položaj rokometu ob takšnem vrednotenju v klubu menijo, da je le-ta dovolj pravičen in objektivni ter bi posledično moral uveljaviti 80 do 90 odstotno financiranje vodilnih športnih panog po prioriteti s strani ZTKO Celje! Istočasno pa bi morali dokončno razčistiti tudi financiranje objektov, kot so: letno kopališče, SRC Golovec, drsališče, Griček, Golte, ipd. Vse to zmanjšuje sredstva za vrhunski šport v Celju, ki je iz dneva v dan v večji zagati!

Ob koncu skupščine so se rokometiši in vodstvo kluba s spominsko plaketo zahvalili Milanu ZUPANČIČU za skoraj sedemletno pomoč in sodelovanje!

A. Šušterič

Kaj morajo vedeti planinci o nevarni vročini?

Vroče poletje tudi planincem skriva nevarnosti, med katerimi je tudi vročinska kap.

Dolgotrajno vroče poletje tudi planincem skriva nevarnost pregretja telesa, posledice pa so lahko hude ali celo najhujše – vročinska kap. Razmere za to so: velika vročina + 25 °C in več, soparno vreme in negiben zrak, pri čemer odpove človekov mehanizem za regulacijo telesne toplote, ko ni možno ali je otežkočeno oddajanje viška toplote v okolico. Vlažen zrak ne more več sprejeti znoja, slednji tudi ne more izparevati, če ni vetra in podobno.

Kakor planincem po eni strani koristijo razmere v gorah, kjer so običajno nižje temperature, ohladike in vetrovi, pa je že sama hoja združena z velikim ogrevanjem, saj je znano, da se pri hoji le ena četrtnina energije porabi za premikanje, tri četrtnine pa za – največkrat nepotrebno – ogrevanje. Tako se neugodne zunanje razmere povezujejo z dogajanjem v telesu in nevarnost se že povečuje. Če se teh neugodnih posledic vročine oziroma pregretja ne zavedamo, lahko z nesmotrnim ravnanjem tveganje še povečamo: če se zadržujemo v kotanjah, jarkih, od sonca obsijanih grapah in povsod tam, kjer se lahko kopiči mirujoč pregret zrak. Enako velja tudi za ledeniška območja. K pregretju veliko prispeva neprimerna obleka, zlasti obleka iz tkanin, ki ne prepuščajo vode in zraka in jo planinci dostikrat nosijo tudi takrat, ko zaradi zunanjih razmer to sploh ne bi bilo potrebno. V posebej neugodnih razmerah zadošča za pregrevanje že naleganje nahrbtnika.

Nedavno sem opazoval in srečeval na poti čez Prag pod Kredarico množico planincev, ki se je vzpenjala proti svojemu cilju sredi vročega, pregretega dne, ko skoraj nikjer ni bilo najmanjše sence in je mirujoči zrak z vso težo legal na ljudi, obremenjene z zažetimi nahrbtniki.

Ponekod so cele skupine počivale in se niso potrudile, da bi le malo naprej našle zaščito v senci in ob curlajoči vodi, s katero bi se bilo mogoče ohladiti in osvežiti preznojena telesa.

V gorah je že nekdanje vladalo načelo rane ure. Planinec mora na pot še v temi ali vsaj preden se zdan. Hoja je lagodnejša, v hladu manj naporna. Tako se v nekaj urah prebije v višje

lege, kjer so temperature nižje in razmere za hojo in bivanje znosnejše.

Planinci bi se morali izogibati hoji in izletom, ki se začnejo sredi dopoldneva, še zlasti, če gre za športno aktivnejše osebe, da bi morale vsak vrh osvojiti »v naskoku« in v najmanj za polovico krajšem času, kot je to navedeno v raznih vodnikih. Kdor organizira izlet, mora to brezpogojno upoštevati. Če ni ugodnih prometnih razmer na dan pohoda, naj bodo udeleženci v kraju izhodišča že prejšnji večer in tam naj prenočijo. To je res nekoliko dražje, a če vzporejamo višjo ceno in nevarnost vročinske kapi, je odločitev lahka in jasna. Posamezniki in vodje skupin se morajo zavedati, da v pretirano vročih dnevih hoja ni primerna za »močnejše« osebe, da so bolj ogroženi tisti, ki se nacejajo z alkoholnimi pijačami in ki menijo, da morajo za vsakim vogalom prižgati cigareto.

Močno preznojeni planinci naj vedo, da jim manjka telesne tekočine in da jo je treba čimprej nadomestiti. Voda je sicer res boljša kot nič, vendar pretirane količine spet niso koristne, ker obremenijo srce, telesu pa z novim znojenjem odvajajo nujno potrebne mineralne snovi in ga slabe. Piti je torej treba ustrezne tekočine: mleko, čaje in napitke, ki vsebujejo sol in druge minerale. Odlična je tudi primerno slana juha, ne zametujmo pa tudi enolončnic in zelenjavnih juh.

Najbrž ni potrebno posebej poudarjati, da razna živila ne sodijo v nahrbtnik, še manj v prebavni trakt, saj se nam ne sme muditi, prav nasprotno – v obdobjih izredno visokih temperatur so nam še toliko bolj potrebni izdatni počitki in ohladike.

Izogibajmo se hujšim naporom!

Na možnost stanja pred vročinsko kapjo pomislimo, če naletimo na človeka, ki ga muči glavobol, ima povečan srčni utrip in število vdihov, ki ga silijo na bruhanje, ali če bruha, negotovo hodi, kaže znamenja zmedenosti, ima povečano telesno temperaturo (prek 40 °C), ga celo že mučijo krči ali je brez zavesti.

Tak človek naj takoj preneha s slehernim gibanjem, namestimo ga v senco, če je v bližini voda ali sneg, ga izdatno hladimo. Naredimo lahko umetno senco z deli oblačil. Oblačila je treba odpeti, sleči odvečno obleko, pomaga tudi pahljanje in pitje hladnih pijač. Včasih je potrebno umetno dihanje in seveda čimprejšen transport v dolino k zdravniku. Vse to si pa lahko prihranimo, če spoštujemo pravilo: rana ura, zlata ura!

Pa tudi omenjene previdnosti ne bodo odveč.

Upoštevajmo napotke, da bo pot v gore prijetna in varna!

Blaž Črepinšek

ZA DOBRO VOLJO

– Koliko časa bom morala še jemati shujševalne tablete, tovariš doktor?

– Takoj si sezuji čevlje, idiot!

– To imaš zdaj od tvojih večnih shujševalnih kur!

NAŠA POŠTA

Naloge so z različnih področij:

1. književnost: Primož Trubar, Fran Roš,
2. kemija: Ugotavljanje kvalitete mleka,
3. matematika: Projektivna metoda,
4. astronomija: Lunin mrk,
5. etnologija: Ustno slovstvo,
6. matematika, umetnostna vzgoja: Zlati rez.

Torej, četrtega junija držite pesti, da bo katera od teh nalog tudi nagrajena.

Bernarda Mestinšek, 7.b

COŠ Fran Roš, Celje

Zakaj mi je ime Mojca

Ko je bila moja mamica noseča, sta si z očetom želela punčko Mojco. Ko pa je bila mamica v porodnišnici, se je rodil fantek Marko. Tudi tako je bila vesela, samo, da ima zdravega otroka, bodisi punčko ali fantka. Ko je bil Marko star šest let, je bila mamica spet noseča. Šla je v porodnišnico in kmalu nato rodila mene. Ko sta me prišla obiskat oče in Marko sta jokala od veselja, saj sta si oba želela punčko. Oče in mamica sta predlagala ime Mojca, Marko pa Matejka. In tako sem bila Mojca. Ko so vsi moji sorodniki zvedeli za to presenečenje, so kaj kmalu poslali brzojavko. V njej je pisalo: »Pridemo kmalu v Celje, da vidimo našega novorojenega škrata.« Zatem so res prav kmalu prišli. Prinesli so mi veliko daril. Babica je celo želela, da bi mi bilo ime Majdica. A ostala sem Mojca. S tem imenom sem zadovoljna in tudi Marko in babica sta zadovoljna, čeprav sta prej hotela vsak drugo ime.

Mojca Šusterič, 4.b
COŠ Fran Roš, Celje

Dejavnosti mladih raziskovalcev – »Mladi za napredek Celja«

Na razpis Občinske raziskovalne skupnosti Celje »MLADI ZA NAPONDEK CELJA 1987« smo poslali sedem raziskovalnih nalog. Predstavili jih bomo četrtega junija na naši šoli, kjer bodo mladi raziskovalci iz naše občine – samo osnovnošolci, prikazali svoje raziskave. Osnovnošolci celjske občine so letos pripravili petnajst nalog. Skoraj polovica je naših.

Kako me vzgajajo?

Ko sem bil še majhen, sta me oči in mamica naučila veliko reda in discipline. To je na primer, da med jedjo ne bi klepetal, da pravilno držim vilice in nož. Najbolj pomembno pa je, da ne odgovarjam in da ne zganjam norčij z ostarelimi ljudmi. Zdaj pa bom napisal dogodek iz mojega otroštva.

Ko sem bil star pet let, sva z mojim prijateljem pripravljala ogenj. Ko sem prinesel vžigalico, on pa kup drv, sva začela pripravljati ogenj. Ko sem vžgal vžigalico in jo vrgel na kup drv in papirja, se je začelo kaditi in goreti. Ogenj je že prišel na dan in drva so kar z veseljem gorela. A čez čas se je začel ogenj razširjati in tudi trava je začela goreti. Nisva imela vode, zato sva zbežala od ognja. Stekel sem k očiju in mu povedal, da gori trava.

V vedro sva nalila vodo. Nato sva pogasila ogenj. Potem je oči vprašal, kdo je to storil. Nisem hotel priznati. A kar naenkrat so se moje ustnice nasmehnile in sem se izdal. Nato je oči vzel palico in me kaznoval.

Od takrat nisem ničesar več »ušpilil«, ker se bojim očetove jeze in palice, ki je veselo skakala po meni.

Stiven Petelinek, 5.a
COŠ Fran Roš, Celje

Obiskala nas je novinarka Radia Ljubljana

Bil je ponedeljek 9. januarja. Kot vsak teden smo tudi tokrat imeli sešatek uredniškega odbora našega glasila. Tovarišica nas je presenetila z novico.

V petek pride novinarka Pionirskega tednika z Radia Ljubljana. Predstavili bomo naše glasilo. Vsi smo se razveselili, saj bo to že drugi obisk novinark v tem polletju. Tovarišica nam je razdelila teme, ki bi jih predstavili.

Prišel je petek. Ob desetih je prišla novinarka. Posedli smo okrog mize in se začeli pogovarjati. Pozneje je vključila še magnetofon. Vsak član uredniškega odbora je predstavil posamezno temo iz glasila. Pogovarjali smo se kar debeli dve uri. Čas pa je vse prehitro minil. Novinarki smo se zahvalili za obisk in se razkropili po razredih. Predstavitev glasila je bila po radiu 22. januarja in 5. februarja, pa oddaje žal nismo vsi slišali.

Barbara Klincov, 7.b
COŠ FRAN ROŠ, Celje

Pomlad

Enaidvajsetega marca je prvi spomladanski dan.

Ta dan že nestrpnost čakam, saj je zame skoraj najlepši letni čas. Spomladi drevje brsti, rožice cveto in vse zeleni. Vse se prebuja in to res je pravi rožni pomladni letni čas.

Tudi lastovke se vračajo in druge ptice selivke.

Veselo bo pomladi, saj bodo ptice pele in žvrgolele. V gozdu in povsod bo lepo. Zato se tudi vsako leto zelo veselim prvega spomladanskega dneva, pa ne samo tistega dneva, ampak cele pomladi. Zelo rada imam pomlad!

Andreja Ošlak, 5. a
COŠ Fran Roš Celje

Novi učitelj za tehnično vzgojo

Že nekaj časa smo nestrpnost pričakovali, kdaj bo prišel novi učitelj za tehnično vzgojo. Radovedni smo bili, kakšen bo, kako bo učil. Kmalu smo izvedeli, da je že na šoli.

Bil je ponedeljek in v nas je vladala nestrpnost, kot še nikoli doslej. Komaj smo čakali uro tehnične vzgoje. Končno je minil čas do zvonjenja. Nemirno smo se posedli in oči uprli v vrata. Tovariš je vstopil. Predstavil se je in izvedeli smo, da se piše Dušan Jug. Na začetku smo bili vsi nespriščeni, nato pa se je vnel živahen razgovor. Ura je bila zanimiva, zato je hitro minila.

Sedaj z vedno novim pričakovanjem stopamo v učilnico za tehnično vzgojo in se veselimo novih spoznanj z učiteljem.

Saška Hrušovar, 8.a
COŠ Fran Roš, Celje

